

OSAVUOSIKATSAUS 1-8/2022

Talousarvion toteutuminen tammi-elokuulta 2022

Kunnanhallitus 17.10.2022

ARVOT

—

Hirveen tulevaisuustaitoinen

Hirveen rohkee

Hirveen arvostava

Hirveen ketterä

Sisällysluettelo

Kunnanjohtajan katsaus	3
Yleinen taloudellinen kehitys	3
Väestön kehitys	5
Työttömyyden kehitys	6
Henkilöstö	8
Talousarvion toteutuminen	9
Verorahoituksen kehitys	9
Palvelualueittaiset toteutumat.....	12
Investoinnit.....	16
Maksuvalmius ja lainat	19
Talousarvion tehdyt muutokset.....	19
Talousarvion muutospainet	20
Tilinpäätösennuste	21
Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	22
Konserniyhtiöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	27
Konserniyhtiöiden tuloslaskelmat	29
Riskien hallinta, Hollolan kunnan strategiset riskit	38

Kunnanjohtajan katsaus

Kesäaika kohti korona-pandemia hiipui ja rajoitteet purettiin. Kuntien oikeus korona-tukiin päättyi kesäkuussa annetun asetusmuutoksen pohjalta. Koronan sijaan huomio on kiinnittynyt Venäjän Ukrainaan kohdistuneen sodan kokonaisvaikutuksiin, Suomen Nato-jäsenyyden hakemiseen, inflaation kiihtymiseen, korkojen nousuun ja energiakriisiin. Inflaatio on noussut lähelle 8 %:ia Suomessa ja useassa euromaassa huomattavasti tätä nopeammin.

Yleinen epävarmuus ja nopeasti nousevat kustannukset ovat osin pysäyttäneet investoinnit ja hillinneet hankkeiden käynnistymistä. Teollisuuden tuottajahinnat nousivat keskimäärin 27,0 % vuoden 2021 elokuusta vuoden 2022 elokuuhun. Tilastokeskuksen mukaan kuluttajien luottamusindikaattorin saldoluku oli -18,3 syyskuussa 2022. Syyskuun lukema on mittaushistorian 1995–2022 heikoin.

Kesäkuun valtuusto hyväksyi joulukuussa 2021 hyväksytyin kuntastrategian pohjalta kevään aikana tiiviissä viranhaltija-luottamushenkilöyhteistyössä laaditut strategiset hankkeet, yhteensä 28 kpl, joihin osoitettiin samalla yli 1 milj. euron rahoitus. Strategisten ohjelmien hyväksyminen viitoittaa valtuustokauden keskeiset toimenpiteet ja rahoitusraamin.

Kesäkuun valtuustossa hyväksyttiin ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintasopimus, missä Hollolan kunta vastaa yhdeksän kunnan ympäristöterveydenhuollon palvelujen tuottamisesta 1.1.2023 alkaen. Kunnat nimesivät jäsenet yhteiseen lautakuntaan, mikä aloitti toimintansa syyskuussa.

Kesäkuun valtuustossa hyväksyttiin myös Hollolan sote-keskuksen myyminen 17 milj. euron hinnalla. Tarjouksen jättäneellä taholla oli kaksi keskeistä hyväksymisen kriteeriä, mitkä liittyivät vuokrasopimusmuutoksiin. Vuokrasopimusmuutosten neuvottelu käynnistyivät Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän kanssa elokuun lopussa.

Vuodesta 2017 lähtien pääosin tyhjänä ja jatkuvasti myynnissä olleesta Pyhäniemen ent. vanhainkodista solmittiin kaupat elokuussa. Rakennuksen lisäksi kunta sitoutui myymään myös maa-alueita Pyhänimestä marjanviljelyn mahdollistamiseksi.

Sähkön markkinahintojen noustua poikkeuksellisen korkealle tasolle, kunnassa on ryhdytty alkusyksyn aikana selvittämään energiansäästöratkaisuja. Kunta on päättänyt osallistua Motivan ”astetta alemmas” kampanjaan ja näin sitoutunut etsimään monipuolisesti keinoja sähkön säästön osalta.

Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT, Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ja Julkisen alan unioni JAU hyväksyivät 6.6 neuvottelutuloksen. Työrauhan piirissä on noin 300 000 kunta-alan työntekijää järjestäytymättömät mukaan lukien. Sopimusratkaisu on kolmivuotinen ajalla 1.5.2022–30.4.2025. Sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia. Vuonna 2022 vuosikeskiarvovertailussa edelliseen vuoteen verrattuna kustannukset nousevat keskimäärin 1,76 prosenttia eli noin 392 milj. euroa, vuonna 2024 keskimäärin 3,05 prosenttia eli noin 691 milj. euroa ja vuonna 2024 vähintään keskimäärin 3,11 eli 725 milj. euroa.

Kunnan työllisyys on kehittynyt vahvasti. Työttömyysaste oli elokuussa 7,1 %. Yli vuoden työttömänä olleista laskua vuoden takaiseen oli 22 %:a. Nuorten alle 25-vuotiaiden työttömien osuus työvoimasta oli 8 %. Yleisestä työttömyystilanteesta on osin siirrytty laajentuvaan työvoimapulaan, mikä Hämeen kauppakamarin selvitysten mukaan on yritysten kasvun keskeisin este tällä hetkellä.

Vuoden 2022 toisella neljänneksellä kuntien välinen muuttoliike paransi väkilukua 40 henkilöllä. Luonnollinen väestömuutosvähenemä oli saman verran, mikä tarkoitti kokonaisväestömäärän tasapainoa ja aikaisempia vuosia positiivisempaa kehitystä.

Kunnan talous on vuoden 2022 osalta poikkeuksellisen hyvällä uralla. Sote-menojen kasvu on ollut vähäistä, valtionosuuksien ja verotulojen kasvu ennakoitua suurempaa. Arvioitu ylijäämä vuoden osalta on jopa 8-9 milj. euroa, mikä antaa toivottua vahvistusta tuleviin, epävarman talouden vuosiin.

Hollolassa 10 lokakuuta 2022

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriö julkaisi syksyn taloudellisen katsauksen 19.9.2022. Valtiovarainministeriön ennuste maalaa yleisessä keskustelussa esiin nousseisiin odotuksiin nähden maltillisen kuvan talouden tulevaisuudesta seuraavien 6-18 kuukauden aikana.

Alkuvuosi 2022 on ollut taloudessa, tuotannossa ja työllisyydessä selvästi odotettua vahvempi. Kotitaloudet ovat kuluttaneet. Käyttäneet erityisesti palveluita, joita eivät voineet käyttää covid-19-epidemian vuoksi säädettyjen rajoitusten aikana.

Ennusteen mukaan talouden kasvu hidastuu merkittävästi ensi vuotta kohti kuljettaessa. Edessä on seisahtuvan kasvun vaihe, eikä talouden ajautumista taantumaan voi sulkea pois. Epävarmuus, pula energiasta, nopea inflaatio, rapautuva ostovoima ja nousevat korot leikkaavat kulutuksen ja investointien kasvua kaikkialla.

Kuntaliiton pääekonomisti on avannut hyvin kuntatalouden tilannekuvaa viimeisimmässä blogikirjoituksessaan.

"Kuntatalous on syksyllä 2022 historiallisen suuren mullistuksen edessä, kun sote- ja pelastustoimen tehtävien järjestämisvastuu siirtyy vuoden 2023 alussa toimintansa aloittaville hyvinvointialueille. Suuressa kuvassa uudistus puolittaa kuntatalouden, mikä merkitsee kuntatalouden ennusteessa juoksevien menojen ja tulojen rajua pienentymistä vuonna 2023. Kuntatalouden vuosikate tai tilikauden tulos pysyvät painelaskelmatyyppisessä tarkastelussa kuitenkin varsin muuttumattomana.

Valtiovarainministeriön laatima tuore kuntatalouden kehitysarvio maalaa kuntien talousnäkymistä varsin positiivisen kuvan. Ennusteisiin sisältyy aina epävarmuutta, mutta tällä kertaa tulevien vuosien talousnäkyymiin sisältyy poikkeuksellisen suuria alaspäin suuntautuvia riskejä. Kokonaiskuva kuntatalouden näkymistä pysyi syksyn kehitysarviossa kuitenkin varsin lähellä edellistä kevään ennustetta. Ennuste ei huomioi vielä vuoteen 2025 mitä todennäköisemmin ajoittuvaa TE-palvelu-uudistusta.

Kuntatalouden kehitysarvio on lähivuosina vahva

Kuntatalouden kustannuksiin kohdistuu tällä hetkellä kovia paineita. Julkisen sektorin palvelut ovat työvoimavaltaisia, joten kesäkuun alussa kunta-alalle sovitun virka- ja työehtosopimuksen kustannusvaiikutuksilla on suuri merkitys tulevien vuosien menopaineisiin. Sopimus on sidottu niin sanottuun yleiseen linjaan, mutta sen päälle tulee vielä monivuotinen alan palkkarakenteita uudistava kehittämisohjelma.

Kustannuspaineita aiheuttavat myös odotettua korkeampana pysyttelevä hintojen nousu sekä siihen liittyvä korkotason nousu. Kehitysarviossa kuntien kustannuspaineita kuvaavat ennusteet, kuten peruspalveluiden hintaindeksi, nousivatkin reippaasti.

Samaan aikaan kuntataloudessa ja laajemmin koko julkisessa taloudessa on tapahtunut verotulojen odotettua voimakkaampaa vahvistumista. Kun vielä vuosi sitten kuntatalouden tilan ennakoitiin heikenevän vuonna 2022 selvästi, nyt kunnallis- ja yhteisöverojen vahva kehitys on paikannut tilanteen.

Kuntatalouden kehitysarvio on lähivuosien osalta hyvin positiivinen, sillä myös vuotta 2023 vahvistaa noin 1,2 miljardin euron suuruiseksi arvioitu kertaluonteinen verohäntä. Se syntyy, kun osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen veroprosenttien ja jako-osuuk-sien mukaan.

Euromääräisesti isojen sote-rahavirtojen varjoon jää myös lukuisia muita kuntien talouteen vuonna 2023 vaikuttavia päätöksiä, kuten varhaiskasvatusmaksujen alennus ja sen kompensointi sekä Ukrainasta tulevien lasten varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen valmistavaan opetukseen kohdistuvat tukimäärärahat.

Kertaluonteiset tekijät väistyvät 2024 – katse sinne

Suuret kuntatalouden muutokset ja kertaluonteiset tekijät eivät saa peittää alleen kuntatalouden ja julkisen talouden todellista tilaa. Monien yhteiskunnallisten vahvuuksien ohella Suomen julkinen talous rakentuu loppujen lopuksi vaimeasti kehittyvälle talouskasvulle, ikääntyvälle väestölle ja laskevalle osamistasolle.

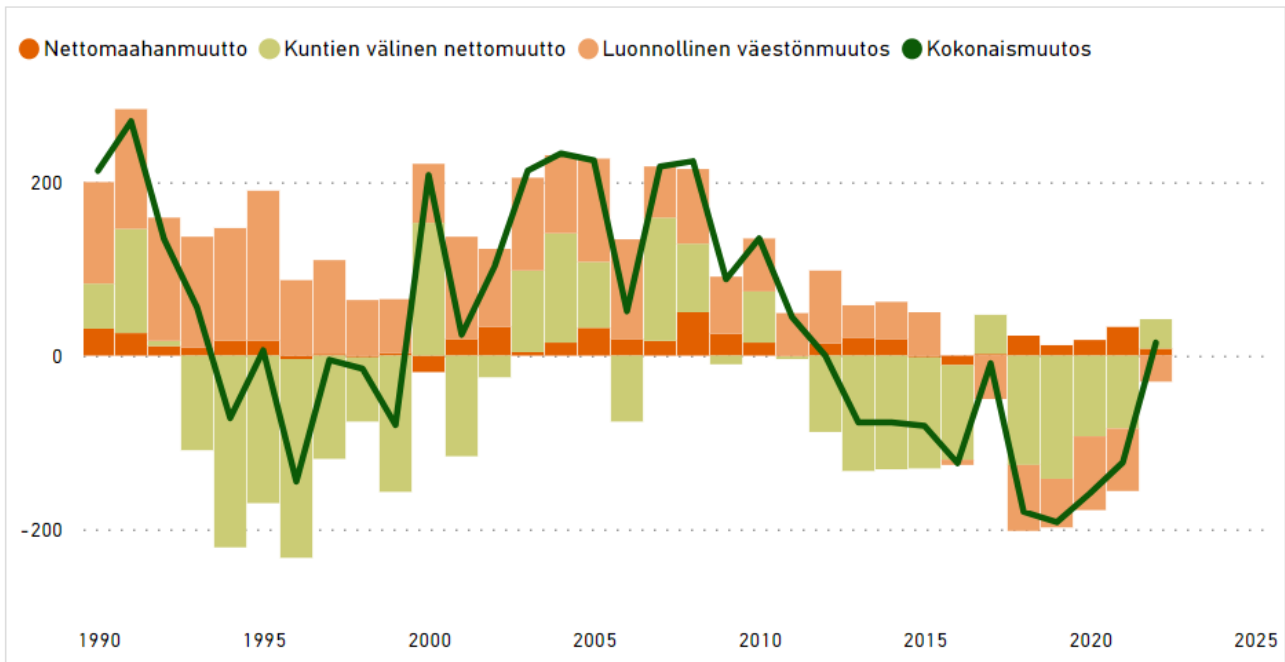
Pidemmillä aikavälillä julkisessa taloudessa ja myös kuntataloudessa tämä näyttäytyy kuluvaan vuoteen huomattavasti matalampana verokehityksenä sekä muita sektoreita korkeampina kustannuksina. Päätäjien kannattaakin suunnata katseet vuoteen 2024 ja siitä eteenpäin, jotta kuntatalouden todellisen tilan näkee tarkemmin. Tosin sinnekin on odotettavissa jälleen talousennustetta heilauttavia uudistuksia, kun kuntien järjestämistä TE-palveluissa vahvistetaan.”

Lähde: Minna Punakallio, kuntaliiton pääekonomistin palsta, VM taloudellinen katsaus, syyskuu 2022

Väestön kehitys

Hollolassa oli elokuun lopussa 23 090 asukasta, mikä on sama kuin vuoden vaihteessa. Viime vuonna väkiluku pieneni 161 henkilöä (-0,7%) edellisestä vuodesta. Väestön määrän kehityksen trendi on ollut laskeva vuodesta 2012 alkaen, jolloin Hollolassa asui 24 150 henkilöä. Kuolleisuus on ollut syntyvyyttä suurempaa vuoden 2016 syysystä alkaen. Vuoden 2022 toisella neljänneksellä kuntien välinen muuttoliike paransi väkilukua 40 henkilöllä. Luonnollinen väestönmuutos heikensi väkilukua kuitenkin 4 henkilöllä. Maahanmuutto kasvatti väkilukua 3 henkilöllä.

Muuttoliike yleisesti: Nettomuuton (tulomuutto miinus lähtömuutto) ja luonnollisen väestönlisäyksen (syntyneet miinus kuolleet) vaikutus kunnan väkiluvun muutokseen.

Työttömyyden kehitys

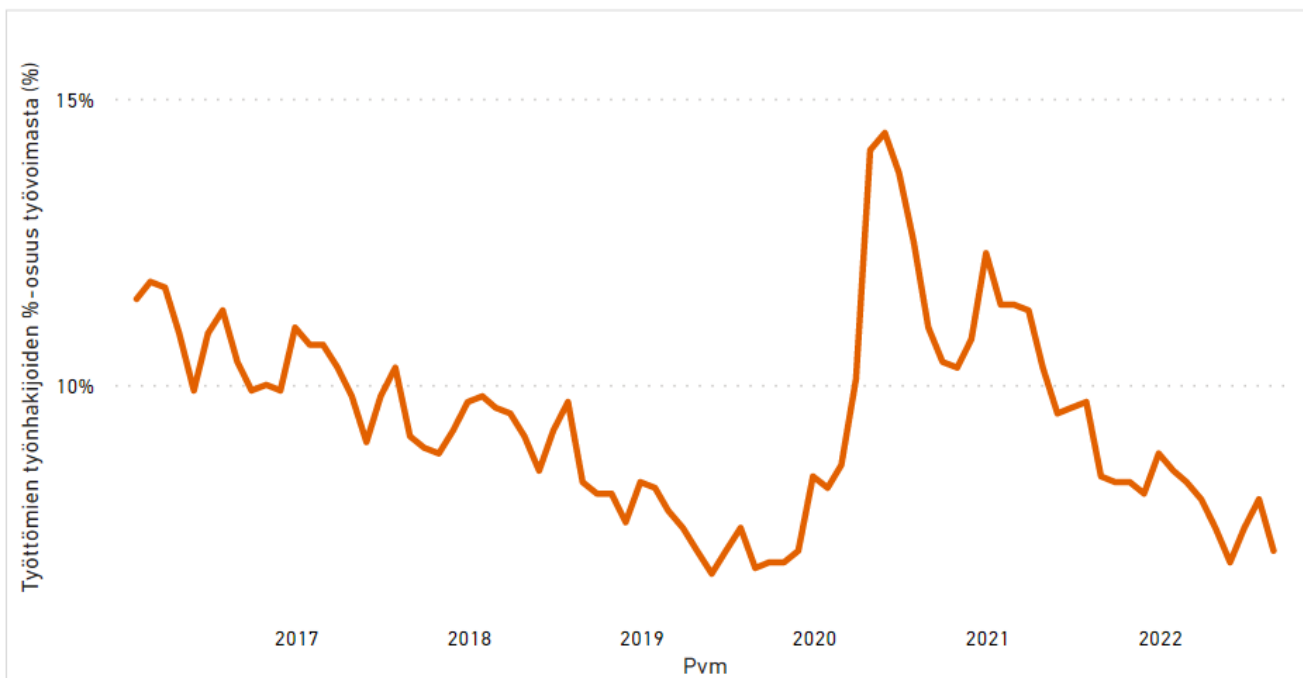
Hollolassa iloitaan edelleen pitkään työttömänä olleiden henkilöiden merkittävästä laskusta kuluneen vuoden aikana. Voidaan jopa puhua varovasti paluusta normaaliin, kun työttömyys harvemmin kestää enää yli vuoden. Jos työnhakijan työ- ja toimintakyky ovat hyvät, ja työnhakutaidot päivitetty, ei uuden työpaikan saaminen ole hankalaa.

Elokuun myötä palataan arkeen ja uusia työpaikkoja avautuu kesän jälkeen, myös opinnot alkavat monen nuoren osalta. Samaan aikaan jatkuu kuntakokeilun puitteissa pitempään työttömänä olleiden työnhakijoiden tiivis kontaktointi työ- ja toimintakyvyn selvittämisen merkeissä. Hollolan kunta on myös tarjonnut mahdollisuuden Kunnontiimin asiakkaille päivittää lupakorttejaan työllistymisen edistämiseksi hyvin tuloksin. Syksyn aikana Hollolassa harjoitellaan myös uuden TE-taustaisen asiakasvarausjärjestelmän käyttöönottoa ensimmäisenä kuntakokeilun kunnista.

Syksyn käynnistyttyä on taas enemmän työpaikkoja tarjolla ja työttömien määrä vähenee. Päijät-Hämeen kuntien keskiarvo on 11,6 % ja Kanta-Hämeen keskiarvo on 8,3 %. Valtakunnallinen keskiarvo on 9,1 %, työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta.

Työnvälitystilaston työttömyysaste (kk-kehitys):

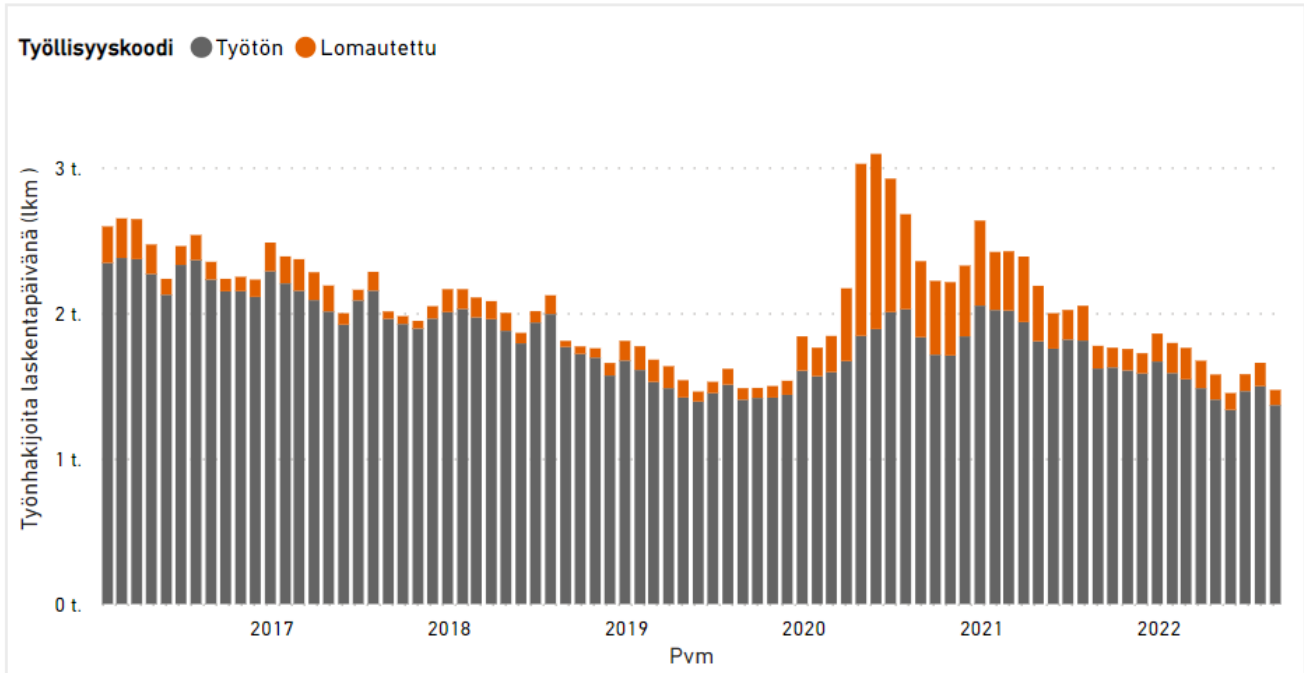
Työnvälitystilaston (TEM) työttömyysaste eli työttömien työnhakijoiden (työttömät + kokoaikaisesti lomautetut, kuukauden lopun tilanne) osuus Tilastokeskuksen edellisen vuoden työnvälitystilaston työvoimasta (työlliset+työttömät pääasiallisen toiminnan mukaan, vuoden lopun tilanne).

Hollola

Työttömien määrä yhteensä:

Työnvälitystilaston (TEM) työttömien ja kokoaikaisesti lomautettujen määrän kehitys (kuukauden lopun tilanne).

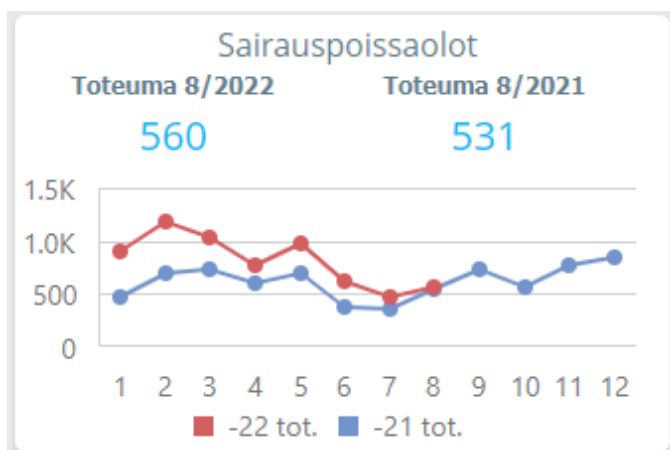
Henkilöstö

Vakinaisten määrä on vähentynyt HR raporttien mukaan vähentynyt viime vuoden vastaavasta ajankohdasta yhteensä -66 henkilöä. Muutos ei teknisestä syystä ole todellinen, sillä HR-järjestelmään tehtyjen sopimussiirtojen vuoksi varhaiskasvatuksen henkilöstöä näkyy raporteilla tuplana. Virhetilanne on seurausta KVTES palvelusuhteiden siirrosta OVTES:in puolelle, jonka johdosta viime vuoden heinä-elokuun henkilöstötiedoissa on ao. siirtyneet palvelussuhteet tuplana vääristämässä raportointia. Näin ollen kyse ei ole todellisesta vähennyksestä. Raportin mukaan hyvinvoinnin palvelualueella henkilöstön määrä on vähentynyt -74 henkilöä eli vuoden 2020 tasolle. Muutos ei hyvinvoinnin palvelualueen ja koko kunnan osalta täten ole todellinen. Kehitystä voidaan kuitenkin tarkastella muiden palvelualueiden osalta. Elinvoiman palvelualueella vakituisten henkilöstön määrä on lisääntynyt 7 henkilöllä (elinvoiman hallinto +3, kehitys- ja kaavoituspalvelut +2, ruoka- ja siivouspalvelut +1, rakennus- ja ympäristön valvonta +1, . Konsernipalvelujen henkilöstömäärä on kasvanut yhdellä viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Määräaikaisten määrä on lisääntynyt 33 henkilöä, josta konsernipalvelut (+2), hyvinvoinnin palvelualue (+24) ja elinvoiman palvelualue (+7). Työllistettyjen määrä on kasvanut 10 henkilöllä.

	31.8.2021	31.8.2022	Muutos
Vakinaiset (lkm)	670	604	-66
Määräaikaiset (lkm)	115	148	33
Työllistetyt (lkm)	30	40	10
Yhteensä (lkm)	815	792	-23
Sairauspoissaolot (pv, kum)	4417	6488	2071
Tapaturmapoissaolot (pv, kum)	309	311	2
Koulutuspoissaolot (pv, kum)	330	333	3,0

Sairauspoissaolot ovat kasvaneet viime vuoden vastaavasta ajankohdasta yhteensä 2 071 päivää. Sairauspoissaolojen kehitys näyttää kuitenkin pikkuhiljaa tasoittuneen viime vuoden tasolle. Kehitykseen on kuitenkin syytä kiinnittää huomioita.

Talousarvion toteutuminen

Verorahoituksen kehitys

Hollolan verotuloennusteissa nojataan pitkälti kuntaliiton laatimaan kuntakohtaiseen veroennustekehikkoon. Kuntaliitto on syyskuussa päivittänyt ennustettaan kuluvalle vuodelle sekä tuleville vuosille. Kuntaliiton syyskuun veroennustekehikon päivitys perustuu pääosin syksyn kuntatalousohjelmassa esitettyihin arvioihin verotulojen kehityksestä. Syyskuun veroennustekehikossa on lisäksi huomioitu verotilitykset elokuuhun asti sekä Verohallinnon ennakkotieto syyskuun verotilityksestä. Ennusteessa on myös huomioitu Verohallinnon 19.9. julkaisema ennakkotieto valmistuvasta verotuksesta 2021. Ennakkotieto muuttui hyvin vähän elokuun alun vastaavasta ennakkotiedosta ja muutoksia maksuunpantuihin kunnallis- ja yhteisöveroihin vuonna 2021 ei näin ollen tehty.

Syyskuun päivityksessä on maltillisia muutoksia verrattuna elokuun päivitykseen. Talouden ja työllisyyden myönteinen kehitys on näkynyt positiivisesti sekä kunnallis- että yhteisöveron viime kuukausien tilityksissä. Kunnallisveron suurin muutos koskee kuluvaan vuoteen ja johtuu jäännösverojen uudesta arvioidusta kertymärytmistä. Yhteisöveron parantunut ennuste selittyy pääosin varhaiskasvatusmaksun alentamisen kompensatiolla, joka nostaa kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuuksia ja kertymäarvioita ensi vuodesta alkaen. Kiinteistöveroennuste ei muuttunut elokuusta. Kiinteistöverotus 2022 päättyi lokakuun lopussa.

Kunnallisveroennuste

Syyskuun veroennusteessa on arvioitu, että suurempi osa verovuoden 2021 jäännösveroista kertyisi vasta ensi vuoden alussa ja vastaavasti vähemmän kuluvana vuonna. Tämä oletus alentaa kuluvan vuoden kertymäarviota noin 100 miljoonalla eurolla verrattuna elokuun arvioon. Arvioiminen on tältä osin hankalaa, kun veronmaksajien maksukäyttäytymistä ei varmuudella tiedetä.

Veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa vajaalla 50 miljoonalla eurolla vuonna 2023. Tästä vajaa 40 miljoonaa euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotasoindeksin tarkistuksista. Lisäksi on tehty muutamia vaikutuksiltaan pienehköjä muutoksia veroperusteisiin. Muun muassa matkakuluvähennyksen määräaikaista korotusta kuluvalle vuodelle ehdotetaan jatkettavaksi myös vuonna 2023. Kaikki arvioidut verotulomenetykset huomioidaan verotulojen menetyksien korvauksina. Esitetystä määräaikaisesta sähkövähennyksestä ei ole vielä tarkempia tietoja tässä vaiheessa ja näin ollen tätä ei ole huomioitu kuntaliiton veroennustekehikossa.

Kunnallisveron veropohjassa vuosina 2022 ja 2023 ei ole tapahtunut suuria muutoksia verrattuna elokuun ennusteeseen. Eläketulojen vuoden 2023 huomattava 7,5 prosentin kasvu johtuu korkean inflaation vaikutuksista työeläkkeiden tasoon. Vuodesta 2024 eteenpäin arvioitu palkkasumma kuitenkin kasvaa syksyn kuntatalousohjelman arvioiden mukaisesti ja nostaa näin ollen arvioidun maksettavan kunnallisveron tasoa kyseisille verovuosille. Kunnallisveron tilityksissä tämä positiivinen kehitys näkyy erityisesti vuosina 2025 ja 2026.

Yhteisöveroennuste

Yhteisövero jatkaa vahvaa kehitystään. Valmistuvan verotuksen 2021 ennakkotiedoista käy ilmi, että kunnille maksuunpantava yhteisövero kasvaisi yli 40 prosenttia vuodesta 2020. Veroennusteessa on kuitenkin sovellettu hieman alhaisempaa arviota. Verovuoden 2021 jäännösveroja odotetaan kuitenkin kertyvän hieman aiempaa arviota enemmän kuluvana vuonna.

Verovuoden 2022 maksuunpanoarvio parantui myös elokuusta ja tämä näkyy parantuneena tilityksinä tänä ja ensi vuonna. Maksettava yhteisövero 2023–2026 kasvaa elokuun arviosta edelleen. Suurimpina syinä tähän ovat kuntaryhmän korotetut jako-osuudet. Suurimpana veroperustemuutoksena on varhaiskasvatusmaksun alentamisen kompensatio, joka nostaa kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuutta 1,25 % -yksikköä vuodesta 2023 alkaen. Yhteisöveron tilitykset kasvavat keskimäärin 150 miljoonaa euroa per vuosi, josta jako-osuusmuutokset käsittävät reilu 100 miljoonaa euroa. Loppu selittyy parantuneesta yhteisöveroennusteesta.

Hollolan osalta päivitetty ennuste tarkoittaa yhteensä peräti 3,0 milj. euron lisäystä verotuloarvioon kuluvalla vuodelle. Lisäyksestä 1,0 milj. euroa kohdistuu kunnallisveroon ja 0,2 milj. euroa kiinteistöveroon. Euromääräisesti kaikkein merkittävinsä lisäys 1,8 milj. euroa kohdistuu kuitenkin yhteisöveroon.

Verorahoitus 2021-2022

	Voimassa oleva		Toteuma 2022	Toteuma %	Muutospaineet	Ennuste 2022
	Tilinpäätös 2021	talousarvio 2022				
Verotulot						
Kunnan tulovero	88 833	91 000	64 096	70,4 %	1 000	92 000
Kiinteistövero	5 758	5 700	2 962	52,0 %	200	5 900
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 110	3 300	3 961	120,0 %	1 800	5 100
Yhteensä	99 700	100 000	68 057	68,1 %	3 000	103 000
Valtionosuudet						
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	32 607	34 300	22 955	66,9 %	100	34 400
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-4 395	-5 000	-3 072	61,4 %	400	-4 600
Verotuloihin perustuva valtionosuksien tasaus	5 524	6 400	4 226	66,0 %	0	6 400
Verotulomenetyksen kompensatio	9 836	10 800	7 437	68,9 %	700	11 500
Yhteensä	43 573	46 500	31 547	67,8 %	1 200	47 700
Verorahoitus yhteensä	143 273	138 272	99 604	72,0 %	4 200	150 700

Seuraavissa taulukoissa on esitetty kunnallisveron ja yhteisöveron tilitykset vuosina 2021—2022.

Kuukausi	KUNNALLISVERO VUONNA 2021				KUNNALLISVERO VUONNA 2022				Muutos	
	V. 2021	Muut	Yhteensä	Kum.yht.	V. 2022	Muut	Yhteensä	Kum.yht.	-%	
Tammi	76,4	9 251,9	9 328,3	9 328,3	76,6	9 806,6	9 883,2	9 883,2	5,9	
Helmi	6 834,0	1 300,0	8 133,9	17 462,2	7 077,5	1 581,6	8 659,1	18 542,3	6,2	
Maalis	7 231,7	395,1	7 626,7	25 088,9	7 242,7	346,5	7 589,2	26 131,5	4,2	
Huhti	7 644,8	255,2	7 900,1	32 989,0	7 948,6	251,4	8 199,9	34 331,4	4,1	
Touko	8 213,3	154,5	8 367,8	41 356,8	8 692,5	207,9	8 900,4	43 231,9	4,5	
Kesä	7 536,7	117,8	7 654,5	49 011,2	7 652,5	130,7	7 783,2	51 015,1	4,1	
Heinä	8 525,6	-105,4	8 420,3	57 431,5	8 557,1	-1 757,0	6 800,2	57 815,3	0,7	
Elo	7 755,8	-2 324,7	5 431,1	62 862,7	7 399,0	-2 006,3	5 392,8	63 208,0	0,5	
Syys	7 208,8	-2 254,0	4 954,8	67 817,5		0,0		63 208,0	-6,8	
Loka	6 277,3	202,6	6 479,9	74 297,4		0,0		63 208,0	-14,9	
Marras	7 732,3	90,0	7 822,3	82 119,7		0,0		63 208,0	-23,0	
Joulu	6 742,2	-29,2	6 713,0	88 832,7		0,0		63 208,0	-28,8	
Yhteensä	81 778,9	7 053,8	88 832,7	88 832,7	54 646,6	8 561,4	63 208,0	63 208,0	-28,8	

Kuukausi	YHTEISÖVERO VUONNA 2021				YHTEISÖVERO VUONNA 2022				Muutos	
	v. 2021	Muut	Yhteensä	Kum.yht.	v. 2022	Muut	Yhteensä	Kum.yht.	-%	
Tammi	164,2	310,2	474,4	474,4	64,8	595,3	660,1	660,1	39,2	
Helmi	350,5	567,9	918,4	1 392,7	277,1	938,0	1 215,2	1 875,3	34,6	
Maalis	340,3	60,3	400,7	1 793,4	269,6	93,7	363,2	2 238,5	24,8	
Huhti	314,0	41,4	355,5	2 148,9	254,0	54,1	308,1	2 546,6	18,5	
Touko	345,5	50,9	396,4	2 545,3	261,3	95,3	356,6	2 903,2	14,1	
Kesä	313,6	41,7	355,3	2 900,6	290,2	46,7	336,9	3 240,1	11,7	
Heinä	311,9	43,3	355,2	3 255,8	320,4	52,6	373,0	3 613,1	11,0	
Elo	300,9	35,0	335,9	3 591,7	344,0	141,5	485,4	4 098,6	14,1	
Syys	303,2	-3,6	299,6	3 891,3		0,0		4 098,6	5,3	
Loka	354,9	107,2	462,1	4 353,4		0,0		4 098,6	-5,9	
Marras	322,1	1,3	323,4	4 676,9		0,0		4 098,6	-12,4	
Joulu	384,1	48,7	432,7	5 109,6		0,0		4 098,6	-19,8	
Yhteensä	3 805,2	1 304,4	5 109,6	5 109,6	2 081,3	2 017,3	4 098,6	4 098,6	-19,8	

Palvelualueittaiset toteutumat

Kunnanhallituksen alaiset yksiköt

	Tilinpäätös 2021	Toteuma 2021 (1-8)	Talousarvio 2022	Toteuma 2022	Toteuma-%	Määrärahaa jäljellä
Toimintatuotot	1 984	978	2 817	2 012 ▲	71,4 %	805
Myyntituotot	1 053	695	2 367	1 607 ▲	67,9 %	760
Maksutuotot	0	0	0	0	—	0
Tuet ja avustukset	750	115	150	18 ▼	12,2 %	132
Vuokratuotot	0	0	0	0	—	0
Muut toimintatuotot	180	167	300	387 ▲	128,9 %	-87
Toimintakulut	-80 139	-54 924	-88 421	-57 200 ▲	64,7 %	-31 221
Henkilöstökulut	-2 800	-1 869	-3 102	-1 916 ▲	61,8 %	-1 186
Palvelujen ostot	-76 979	-52 820	-84 902	-55 044 ▲	64,8 %	-29 858
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-69	-48	-61	-40 ▲	65,5 %	-21
Avustukset	-118	-75	-108	-89 ▼	82,6 %	-19
Muut toimintakulut	-173	-111	-249	-112 ▲	44,9 %	-137
TOIMINTAKATE	-78 155	-53 946	-85 604	-55 188 ▲	64,5 %	-30 416

Kunnanhallituksen alaisten yksiköiden talousarvion arvioidaan alittuvan 3,3 milj. Eurolla. Sotemenojen alittuvan 3,0 milj. euroa. Strategian toteuttamiseen varattua määrärahaa arvioidaan jäävän käyttämättä 0,3 milj. euroa. Strategiset ohjelmat hyväksyttiin valtuustossa kesäkuussa 2022 ja kunnanhallitus kohdensi syyskuussa ensimmäisiin ohjelmiin toimenpide kohtaiset rahoitukset.

Investoinnit tulevat myös kuluvan vuoden osalta alittumaan ja hankkeita siirtyy tuleville vuosille mm. verkkosivu-uudistus ja tietoliikenteen solmukohdan siirto kunnanvirastolta.

Käyttöomaisuuden myyntivoittoja ja -tappioita syntyy vuoden aikana epäsäännöllisesti. Tällä hetkellä Myyntivoitot ovat ylittyneet kuluvan vuoden osalta 72 te.

Sotemenojen kasvu Hollolan osalta on ollut tammi-elokuun aikana ollut vain 1,8%:ia kun talousarviossa on varauduttu merkittävästi suurempaan kasvuun. Sotemenojen ennustetaankin alittuvan merkittävästi kuluvana vuonna. Ennusteessa menojen arvioidaan alittuvan 3,0 milj. euroa, mutta alitus saattaa olla suurempikin. Palvelujen käytön vähentyminen kuitenkin ennustaa kunnan maksuosuuden alittumista. Hollolan osuus yhtymän toteutuneista kustannuksista on pudonnut viime vuosina ja on nyt tällä hetkellä 10,9 % (11,1 % v. 2021, 11,2% v. 2020 ja 11,3% v. 2019).

Kunnittaiset maksuosuudet ja prosenttiosuudet

Maksuosuuskohtaiset palvelujen käytön nettokustannukset

€ Kunta	ESH, päivystys & ensihoito			Peruspalvelut			Ympäristöterveyskeskus			Palvelunkäyttö yhteensä				Muutos (%)
	Ed. TP	Edv	Kausi	Ed. TP	Edv	Kausi	Ed. TP	Edv	Kausi	Ed. TP	TA	Edv	Kausi	
Asikkala	11 256 542	7 686 578	8 241 831	16 441 780	11 047 284	12 195 193	228 869	163 668	139 402	27 927 192	30 240 280	18 897 530	20 576 425	8,9 %
Hartola	3 816 022	2 726 670	2 896 065	8 926 226	5 958 349	6 634 219	99 124	74 842	43 707	12 841 372	13 562 944	8 759 861	9 573 992	9,3 %
Heinola	22 980 783	15 745 195	17 493 828				266 499	175 539	161 998	23 247 282	26 680 819	15 920 734	17 655 825	10,9 %
Hollola	29 303 947	21 107 396	21 329 459	44 338 461	30 585 043	31 319 176	303 081	221 323	180 225	73 945 488	80 127 271	51 913 761	52 828 859	1,8 %
Iitti	9 660 738	7 060 426	6 478 087	16 197 194	10 704 736	11 169 350	154 717	115 651	86 232	26 012 649	28 112 646	17 880 813	17 733 669	-0,8 %
Kärkölä	5 718 588	4 091 325	4 299 597	9 367 505	6 266 926	6 941 848	122 017	82 998	89 891	15 208 110	16 731 852	10 441 248	11 331 336	8,5 %
Lahti	157 985 872	111 810 865	118 827 866	244 419 786	164 965 233	173 547 243				402 405 658	421 086 006	276 776 098	292 375 109	5,6 %
Myrskylä	2 711 527	1 907 880	1 842 877	4 641 303	3 157 158	3 357 699	40 051	24 794	32 836	7 392 881	7 053 289	5 089 833	5 233 412	2,8 %
Orimattila	20 323 848	13 944 208	14 795 786	32 260 845	21 958 450	23 415 663	315 058	212 131	220 431	52 899 752	57 006 916	36 114 789	38 431 880	6,4 %
Padasjoki	4 180 421	2 811 865	3 150 626	9 385 732	6 386 163	6 099 787	46 819	32 795	33 461	13 612 972	13 822 979	9 230 824	9 283 874	0,6 %
Pukkila	2 325 248	1 623 268	1 805 215	4 014 150	2 630 545	2 867 791	58 468	39 805	36 672	6 397 865	6 751 334	4 293 617	4 709 678	9,7 %
Sysmä	4 412 435	3 057 203	3 686 595				142 534	100 451	103 341	4 554 969	5 384 664	3 157 654	3 789 936	20,0 %
Yhteensä	274 675 973	193 572 878	204 847 832	389 992 981	263 659 885	277 547 968	1 777 237	1 243 999	1 128 196	666 446 191	706 561 000	458 476 762	483 523 996	5,5 %

Hollolan maksuosuustoteuma

Palvelu	Ed. vastaava	Kausi	Muutos (€)
Ensihoitokeskus	760 157	768 989	8 831
Erikoissairaanhoido	17 290 743	17 546 222	255 479
Päivystyskeskus	3 056 496	3 014 249	-42 247
Peruspalvelut yhteensä	30 585 043	31 319 176	734 133
Avosairaanhoido	3 800 251	4 217 055	416 804
Hoito- ja hoivapalvelut	12 667 667	13 319 158	651 491
Lääkinnällinen kuntoutus	1 158 744	1 182 899	24 155
Lapsiperhepalvelut	4 883 454	4 550 692	-332 761
Psykososiaaliset palvelut	1 263 832	1 210 897	-52 935
Suun terveydenhuolto	1 495 593	1 712 575	216 982
Työikäisten palvelut	806 280	753 413	-52 867
Vammaispalvelut	4 509 220	4 372 485	-136 736
Ympäristöterveyskeskus	221 323	180 225	-41 098
Yhteensä	51 913 761	52 828 859	915 098

Hyvinvointikuntayhtymän talous

Vuoden 2022 talousarvio laadittiin perussopimuksen mukaisesti nollatulokseen. Talousarvio sisälsi kuitenkin tunnistettuja riskejä. Talousarvion laadinnassa ei huomioitu korona-epidemian vaikutuksia. Talousarvion laadintavaiheessa kansantaloudellinen näkymä oli hyvin erilainen. Maltillisen inflaation jatkumista pidettiin todennäköisimpänä vaihtoehtona. Nyt Venäjän toteuttama hyökkäyssota Ukrainaan on aiheuttanut markkinahäiriöitä, joiden seurauksena yleinen kustannustason nousu eli inflaatio on kiihtynyt yli 6% vuositasolle. Talousarvion laadinnassa laskelmiin huomioitiin vain 1,2% kustannustason nousu. Onneksi inflaation vaikutus ei ole vielä täysimääräisesti siirtynyt sopimustuottajien hintoihin. Vielä sopimattoman palkkaratkaisun vaikutus on vielä avoin. Asiakasmaksulain uudistuksen vaikutukset ovat pitkälti olleet talousarviossa huomioidun mukaiset. Hoitajamitoituksen kustannusvaiikutukset eivät ole toteutuneet rekrytointivaikeuksien vuoksi täysimääräisesti, toisaalta erilliskorvausten maksaminen on edelleen ollut suuressa kasvussa johtuen merkittävästä henkilöstöpulasta, ylityö- ja vuoronvaihtokielloista, koronarokotesuojavaatimuksesta ja itse koronan vaikutuksista. Huomioiden kuntamaksuosuuksien maltillinen korotus talousarvioraami on erittäin haasteellinen.

Yhtymä sai maaliskuussa päätöksen vuoden 2021 lopullisesta koronaan liittyvästä valtionavustuksesta. Varovaisuuden periaatteella tilinpäätökseen 2021 tehdyn tulojaksotuksen vuoksi tästä tuloutui vuodelle 2022 liki 2 miljoonaa euroa.

Käyttötalouteen on kirjattu koronan aiheuttamia välittömiä lisäkustannuksia ensimmäisen kahdeksan kuukauden aikana noin 9,7 miljoonaa euroa. Valtioneuvoston asetusluonnoksen mukaan yhtymän saamat korona valtionavustukset jäävät koko vuoden tasolla noin 11 miljoonaan euroon mikä on huomioitu tulosennusteessa.

Yhtymän tulos ilman liikelaitoksia on tammi-elokuun ajalta 8,6 miljoonaa euroa alijäämäinen (8/2021: 4,3 miljoonaa euroa). Toimintatuottojen kokonaismäärä oli 547,1 miljoonaa euroa (65,7%) ja toimintakulujen 551,7 miljoonaa euroa (67,3%). Laskennallinen toteumaprosentti talousarviosta on 66,7%. Toimintakuluista noin 41,6 % eli 229,4 miljoonaa euroa oli henkilöstökuluja (8/2021: 40,3%) Palvelujen ostot olivat 242,2 miljoonaa euroa eli 43,9% (8/2021:44,6%).

Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan talousarviota suurempina koko tilivuonna ollen 841,1 miljoonaa euroa (TA 832,3 miljoonaa euro). Talousarviota suuremmat tuotot selittyvät pääosin ennakkoidulla koronaan saatavalla valtionavustuksella ja muilla hanketuotoilla. Toimintakulujen ennustetaan

toteutuvan 845,3 miljoonan euron suuruisina, joka ylittää talousarvion 25,3 miljoonalla eurolla. Koronaan liittyvät välittömät lisäkustannukset on arvioitu noin 13 miljoonan euron suuruisiksi. Yhtymä ennustaa, että koko tilikauden osalta tilikauden alijäämä on noin 15,1 miljoonaa euroa jäsenkuntien palvelusopimuksien ja talousarvion mukaisilla maksuosuuksilla. Elokuun ennusteen mukaan

0-tulos edellyttää 15,1 miljoonan euron lisälaskutusta jäsenkunnilta. Jäsenkuntien maksuosuudet olisivat siten 721,7 miljoonaa euroa, joka ylittää talousarvion 2,1 %:lla. Ennuste sisältää riskiä erityisesti potilasvahinkovaruksen osalta, koska Potilasvahinkokeskuksen aktuaarit ovat läpikäyneet ja päivittäneet varauksiin liittyvät laskentamallit, joista seurauksena on vahinkoihin liittyvän arviovarauksen kasvaminen. Lomapalkkavelka on ennusteessa talousarvion mukaisena, mutta mikäli lomaa on pitämättä vuodenvaihteessa runsaasti tätä enemmän tämän vaikutusta kustannuksiin ei ole voitu huomioida. Mahdollisen palkkaharmonisaation vaikutuksia kärkipalkkoihin, jotka ovat suuruudeltaan reilut 20 miljoonaa euroa per vuosi ei ole huomioitu. Yhtymä tulee laatimaan muutostalousarvioesityksen syyskuun raportoinnin valmistuttua.

Yhtymän maksuvalmius on pysynyt edelleen hyvänä. Maksuvalmiuden tilannetta seurataan viikoittain. Korkotason nousua, negatiivinen korko pankkatileillä olevista varoista on poistunut. Yhtymä on kilpailuttanut ennakkollisesti yhteensä 141 miljoonan euron lainat, jotka nostetaan vasta vuoden 2023 puolella.

Sosiaalialan osaamiskeskus Verson tulosennuste on talousarvion mukaisesti -42 tuhatta euroa.

YHTYMÄN TULOSLASKELMA JA ENNUSTE

Milj. €	Voimassa oleva talousarvio 2022	Tot 01 - 08 2022	Tot-%	Edell. vuoden muutos %	TP ennuste	Ennuste
Toimintatuotot	832,3	547,1	65,7 %	2,4 %	841,1	
Myyntituotot	737,8	491,3	66,6 %	3,7 %	738,8	
Maksutuotot	61,7	41,6	67,4 %	-0,1 %	61,4	
Tuet ja avustukset	20,9	6,4	30,7 %	-41,3 %	29,4	
Vuokratuotot	11,8	7,4	62,9 %	-1,8 %	11,3	
Muut toimintatuotot	0,4	0,3	85,1 %	87,0 %	0,4	
Toimintakulut	-820,0	-551,7	67,3 %	3,2 %	-845,3	
Henkilöstökulut	-342,1	-229,4	67,1 %	6,5 %	-348,1	
Palvelujen ostot	-362,0	-242,2	66,9 %	1,7 %	-376,0	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-63,5	-44,2	69,7 %	-0,7 %	-67,7	
Avustukset	-8,9	-5,2	59,0 %	-7,4 %	-8,3	
Muut toimintakulut	-43,5	-30,6	70,3 %	0,2 %	-47,2	
Toimintakate	12,3	-4,7	-38,0 %	***	-4,2	
Rahoitustuotot ja -kulut	0,7	2,3	326,4 %	15,8 %	2,0	
Vuosikate	13,0	-2,4	-18,7 %	-234,4 %	-2,2	
Poistot ja arvonalentumiset	-13,1	-6,2	47,2 %	1,7 %	-12,9	
Satunnaiset erät	0	0,0	0,0 %	0,0 %	0,0	
Tilikauden tulos	-0,1	-8,6	***	101,8 %	-15,1	
Poistoeron ja varausten muutos	0,1	0,0	0,0 %	0,0 %	0,1	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	0,0	-8,6	***	101,8 %	-15,1	

Hyvinvoinnin palvelualue

	Tilinpäätös 2021	Toteuma 2021 (1-8)	Talousarvio 2022	Toteuma 2022	Toteuma-%	Määrärahaa jäljellä
Toimintatuotot	4 183	2 586	4 191	3 086 ▲	73,6 %	1 105
Myyntituotot	2 036	846	2 184	1 286 ▼	58,9 %	899
Maksutuotot	1 379	836	1 580	778 ▼	49,3 %	802
Tuet ja avustukset	681	878	335	958 ▲	286,0 %	-623
Vuokratuotot	55	15	76	55 ▲	73,3 %	20
Muut toimintatuotot	32	10	17	9 ▼	54,7 %	7
Toimintakulut	-50 571	-33 124	-52 717	-34 577 ▲	65,6 %	-18 140
Henkilöstökulut	-24 879	-16 436	-26 155	-17 244 ▲	65,9 %	-8 911
Palvelujen ostot	-12 811	-7 989	-12 966	-8 605 ▲	66,4 %	-4 361
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-972	-664	-1 163	-700 ▲	60,2 %	-463
Avustukset	-1 502	-1 091	-1 829	-1 139 ▲	62,3 %	-690
Muut toimintakulut	-10 406	-6 944	-10 603	-6 889 ▲	65,0 %	-3 714
TOIMINTAKATE	-46 387	-30 538	-48 526	-31 491 ▲	64,9 %	-17 035

Hyvinvoinnin palvelualueen osavuositarkastus 1-8.2022 on toteutunut ennakoitujen mukaisesti. Palvelualueen mahdolliset muutokset koko vuoden osalta liittyvät palvelualueen arvioihin asiakasmaksuista.

Perusopetuksen osalta toteutamme lukuvuoden 2021-2022 tuntikehystä, jonka vaikutus on elokuuhun asti. Lukuvuoden 2022-2023 tuntikehykseen on korona-ajan jälkeisen tuen takia lisätty laaja-alaisten erityisopettajien sekä tukeen koulunkäynninohjaajien tunteja. Lukuvuoden 2022-2023 opetustunnit on jaettu ja yksiköt ovat tehneet lukujärjestykset 1.5.2022 mennessä. Hankerahaa saimme seuraavalle lukuvuodelle vähemmän, joten esimerkiksi veturi -luokkia jatketaan luokkien hyvien oppilastulosten johdosta. Laaja-alaisten erityisopettajien tunteja on lisätty niin, että jokaisella erityisopettajalla olisi yksi tunti viikossa lisää ja koulunkäynninohjaajien tunteja jäänyt enemmän aamupäiviin. Tämän hetkisen tilanteen mukaan kyseiset muutokset pystyttäisiin kattamaan palvelun sisäلتä.

Nuorten työpaja Osuma tekee työtä vapaa-aikapalveluiden asiakaspalvelurajapinnalla ja on merkittävä toimija työllisyyden hoidon saralla kunnassa. Saatujen hankerahojen osalta Osuman toimintaa jouduttaisiin tämän vuoden osalta jo karsimaan. Lähtökohtana kuitenkin olisi, että nykyinen toiminta pystyttäisiin turvaamaan. Osuman työpajaohjaajan palkkausta on jatkettu vuoden 2022 aikana.

Tulojen osalta asiakasmaksut vapaa-aikapalveluiden sekä varhaiskasvatuksen osalta voivat olla ennakoitua pienemmät. Vapaa-aikapalveluiden osalta ennakoitu vähennys uimahallin osalta tällä hetkellä on noin 150 000 euroa ja varhaiskasvatuksen asiakasmaksut olisivat tämänhetkisen laskelman perusteella 150 000 euroa ennakoitua pienemmät. Lisäksi varhaiskasvatuksen palvelusetelin osalta poikkeamaa voi olla 100 000 euron verran.

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste (83%) on ollut vuoden aikana nousujohteinen. Syksyn paikkatilanne on arvioitu, mutta 1.8.2022 voimaan astuva lakimuutos kolmiportaisesta tuesta on aiheuttanut ryhmämuutoksia. Varhaiskasvatuksen esimiestyötä ja työparitoimintaa on vahvistettu syksyn aikana ja samoin resurssihenkilöitä lakimuutoksen johdosta.

Elinvoiman palvelualue

	Tilinpäätös 2021	Toteuma 2021 (1-8)	Talousarvio 2022	Toteuma 2022	Toteuma-%	Määrärahaa jäljellä
Toimintatuotot	23 464	14 825	23 973	15 514 ▼	64,7 %	8 460
Myyntituotot	9 371	5 723	9 656	5 825 ▼	60,3 %	3 831
Maksutuotot	379	297	392	233 ▼	59,4 %	159
Tuet ja avustukset	676	93	393	161 ▼	40,9 %	232
Vuokratuotot	12 757	8 468	13 371	9 104 ▲	68,1 %	4 267
Muut toimintatuotot	280	244	162	191 ▲	118,4 %	-30
Valmistus omaan käyttöön	69	3	50	0 ▼	0,0 %	50
Toimintakulut	-25 734	-14 833	-26 748	-15 864 ▲	59,3 %	-10 884
Henkilöstökulut	-5 167	-3 253	-5 822	-3 880 ▲	66,6 %	-1 943
Palvelujen ostot	-12 765	-7 050	-13 723	-7 711 ▲	56,2 %	-6 012
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 357	-1 994	-3 320	-1 951 ▲	58,8 %	-1 368
Avustukset	-1 945	-1 142	-1 802	-1 053 ▲	58,5 %	-749
Muut toimintakulut	-2 499	-1 394	-2 081	-1 268 ▲	60,9 %	-813
TOIMINTAKATE	-2 200	-5	-2 725	-350 ▲	12,9 %	-2 375

Liikennepalvelujen talousarvion toteutumiseen liittyy tällä hetkellä huomattavia epävarmuustekijöitä. Ne johtuvat ennen kaikkea koronan takia edelleen alentuneista matkustajamääristä (noin -20 %), 1.7.2022 käyttöön tulevan uuden Lahden seudun runkolinjaston vaikutuksista kunnittaisiin liikennöinnin kustannuksiin sekä liikenteen polttoaineiden noususta. Kuntalaskutuksessa on myös viivettä, jolloin talouden toteutuman ennakoitavuus on vaikeaa.

Vuositasolla liikennepalveluiden kulujen on arvioitu ylittävän määrärahat noin 77.000 € ja tuottojen alittuvan noin 130.000 €, nettovaikutuksen ollessa 207.000 euroa (24,8 %). Valtion mahdollisista koronakompensatioista ei ole tällä hetkellä tietoa.

Työllisyyspalveluissa arvio palkkatuen ylityksestä vuoden loppuun mennessä on n. 135.000 € ja alituksesta työmarkkinatuen maksuissa on n. 120.000 €, näiden lisäksi kuntalisiä jää vähän käyttämättä.

Rakennuslupamaksujen tulojen arvioidaan alittuvan noin 50.000 € (20 %). Alitusta saadaan kompensoitua rakennus- ja ympäristövalvonnan vastuualueen sisällä palveluiden ostoissa ja muissa yksittäisissä kohteissa saavutettavilla kulusäästöillä, joten vastuualueen toimintakatteeseen ei arvioida aiheutuvan muutoksia.

Kaavoituksen talousarvioon on varattu 100.000 € virastokorttelien kehittämiseen. Elinvoimavaliokunnan päätöksen mukaan kehittäjäkumppanin valinnasta on tulossa kustannuksia vuodelle 2022 190.000 €. Kunnanhallitus päätti osoittaa strategisten ohjelmien määrärahoista 90.000 € keskustan kehittämisen suunnitteluun, Metsätalouden puunmyynnistä saatavat tulot tulevat ylittymään noin 200.000 €.

Kunta on ostanut virastokorttelin viereisen korttelin Varmalta vuonna 2020. Rakennus on tarkoitus purkaa syksyllä 2022. Purkutyön kustannusarvio on 115.000 €, jota ei ole varattu kiinteistöpalveluiden vuoden 2022 talousarvioon. Purku toteutuu lokakuussa.

Kunta on tekemässä sopimuksen Hopeakalliossa sijaitsevan kiinteistön (Mäentie) osalta. Rakennuksen purku on tarkoitus toteuttaa loppuvuodesta 2022 / alkuvuodesta 2023. Purkukustannukset tulevat olemaan noin 100.000 €, jota ei ole varattu vuoden 2022 talousarvioon. Todennäköisesti haitta-aineiden käsittelystä tulee 5 -10 t. € lisäkuluja (lopullinen kustannus selviää purun yhteydessä).

Talousarvioon budjetoitujen kohteiden PTS-kulut tulevat mahdollisesti alittumaan, joten talousarviosta voidaan kattaa mahdollisia purkukustannuksia.

Muutospaineet pyritään hoitamaan ensisijaisesti palvelualueella sisäisesti.

Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitoksen toisen osavuositukoksen toimitakteen toteuma on 66,5 %, mikä vastaa hyvin budjettia.

Kuluvan vuoden kirjatut käyttö- ja perusmaksutulot pohjautuvat Lahti Aqua Oy:n kanssa tehtyyn vesihuollon maksutulojen budjetoitiin. Toteutuneen vedenkulutuksen ja vuosittain voimakkaasti vaihtelevien liittymismaksutulojen vaikutukset vuoden 2022 tuloihin sekä Lahti Aqua Oy:n palvelumaksut selviävät vasta seuraavan vuoden alussa. Pitkittynyt koronatilanne sekä Ukrainan sota vaikuttavat inflaatioon ja sitä kautta kustannusten nousuun, mahdollisesti myös vedenkulutukseen ja liittymismaksutuloihin laskevasti. Toisaalta myös Lahden puhdistamoille johdettavien jäteveden virtaamamittausten uusiminen voi vaikuttaa jätevedenkäsittelyn palvelumaksuihin laskevasti.

Vesihuoltolaitos

	Tilinpäätös 2021	Toteuma 2021 (1-8)	Talousarvio 2022	Toteuma 2022	Toteuma-%	Määrärahaa jäljellä
Toimintatuotot	4 768	3 145	4 705	3 183 ▲	67,6 %	1 522
Myyntituotot	4 768	3 145	4 705	3 183 ▲	67,6 %	1 522
Toimintakulut	-2 550	-1 562	-2 416	-1 661 ▼	68,7 %	-755
Henkilöstökulut	-82	-55	-85	-57 ▼	67,0 %	-28
Palvelujen ostot	-2 339	-1 418	-2 191	-1 521 ▼	69,4 %	-670
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-120	-81	-130	-75 ▲	57,2 %	-56
Muut toimintakulut	-9	-8	-9	-8 ▼	85,0 %	-1
TOIMINTAKATE	2 218	1 583	2 289	1 522 ▼	66,5 %	767
Rahoitustuotot ja -kulut	-312	-162	-308	-155 ▲	50,3 %	-153
VUOSIKATE	1 906	1 420	1 981	1 367 ▲	69,0 %	614
Poistot ja arvonalentumiset	-1 887	-1 248	-1 981	-1 270 ▲	64,1 %	-711
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	25	173	0	97	—	-97

Investoinnit

Maa-alueiden hankinta

Maa-alueiden hankintaan on varattu 2 M €, joista on toteutunut noin 589 t €. Maanhankinnan osalta on neuvotteluja käynnissä. Määrärahaa ennustetaan kuitenkin jäävän käyttämättä.

Kadunrakennus

Perhoslehto III urakan osalta siirtyy kuntatekniikan 2021 investointikustannuksia n. 470.000 € vuodelle 2022. Rantatien kevyenliikenteen väylän rakentamiskustannukset noin 260.000 € eivät ole sisältyneet budjettiin. Pyhäniemi-Messilä rantatien kevyenliikenteen väylästä sekä VT24 Kalliolan liittymästä on tulossa lisäksi suunnittelukuluja noin 200.000 €.

Kuntatekniikan budjetissa oleva Norolantien rakentaminen (700.000 €) piti toteuttaa 2022, mutta vesihuollon saneeraustarpeen suunnittelu on johtanut suunnittelun jatkamista tarvetta. Näin ollen Norolantien kadun saneerausta ei voida toteuttaa 2022. Kiventöyryn alueen kustannukset ovat jäämässä noin 250.000 € alle budjetoidun.

Elinkeinopoliittiset investoinnit

Elinkeinopoliittisiin investointeihin on budjetoitu 1.500.000 € Pukkomäentien rakentamiseen ja 1.500.000 € Nostavan logistiikka-alueen louhintatöihin. Molempien projektien etenemisen osalta on oltu liian optimistisia odotuksia, projektien toteutus siirtyy.

Vesihuoltolaitos

Vuodelle 2021 budjetoiduista investoinneista Pihkatien alapuolisen, Soramäentie-Kuntoilijankujan välisen vesihuollon saneerauksen ja Perhoslehdon asemakaava-alueen 3-vaiheen vesihuollon rakentamiskustannuksia siirtyi vuodelle 2022 yhteensä noin 85 000 euroa. Toisaalta vuodelle 2022 budjetoiduista kohteista Norolantien hulevesiviemäriin rakentaminen siirtyy seuraavaan vuoteen, koska tarve laajeni vesihuollon haastavaan saneeraukseen. Myös Kukonkoivun sekä Kärkölä-Herrala välin vesihuoltohankkeet jäivät Hollolasta riippumattomista syistä toteutumatta vuonna 2022. Pitkittänyt koronatilanne sekä Ukrainan sota ovat vaikuttaneet kustannusten nousuun sekä materiaalien toimitusvaikeuksiin, mikä on haastanut kohteiden kilpailutusta ja aikataulussa pysymistä. Urakkakilpailutuksissa saatiin kuitenkin ennakoitua edullisempia tarjouksia. Vesihuoltolaitoksen vuoden 2022 investointibudjetista jää näillä näkyvin toteutumatta noin 500.000 euroa.

Talonrakennus

Perusparannusten osalta määrärahaa arvioidaan jäävän käyttämättä kun mm. arkiston tilaratkaisua ei ole saatu vielä toteutettua. Talonrakennusinvestointien osalta tarvitaan kuitenkin lisämäärärahaa pelastuslaitoksen lunastukseen kuntarahoitukselta.

Irtain omaisuus

Irtaimen omaisuuden hankinnoista osa siirtyy seuraavalle vuodelle mm. verkkosivu-uudistus ja tietoliikenteen solmukohdan siirto.

Nettoinvestoinnit hankeryhmittäin

Investointiryhmä	Hankeryhmä	Talousarvio	Toteuma	Määrärahaa jäljellä	Tot %
Kiinteä omaisuus	Kiinteistöjen ostot	2 000 000	588 684	1 411 316	29,4 %
Kiinteä omaisuus	Kiinteän omaisuuden myynti	-420 000	-277 840	-142 160	66,2 %
Julkinen käyttöomaisuus	Kadunrakennus ja muut yleiset alueet	4 650 000	1 861 613	2 788 387	40,0 %
Julkinen käyttöomaisuus	Elinkeinopoliittiset investoinnit	3 000 000	0	3 000 000	0,0 %
Julkinen käyttöomaisuus	Vesihuoltolaitos	3 500 000	1 229 824	2 270 176	35,1 %
Talonrakennus	Talonrakennus	2 455 000	896 167	1 558 833	36,5 %
Irtain omaisuus	Konsernihallinto, irtain	290 000	18 847	271 153	6,5 %
Irtain omaisuus	Hyvinvoinnin palvelualue, irtain	50 000	21 971	28 029	43,9 %
Irtain omaisuus	Elinvoiman palvelualue, irtain	174 000	22 000	152 000	12,6 %
Yhteensä		15 699 000	4 361 267	11 337 733	27,8 %

Maksuvalmius ja lainat

Talousarviossa on varauduttu nostamaan uutta lainaa yhteensä 13,0 milj. euroa ja lyhentämään vanhoja 7,9 milj. euroa.

Tammi-elokuun aikana pitkäaikaisia lainoja on lyhennetty 4,9 milj. euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa ei ole nostettu johtuen hyvästä maksuvalmiudesta. Investointien toteutumisella ja verorahoituksen kehityksellä on suuri merkitys tulevan vuoden lainan nostoon. Tällä hetkellä arvioidaan, että uutta pitkäaikaista lainaa ei tulla nostamaan lainkaan kuluvana vuonna.

Lainasalkun (ml. kiinteistöleasing) avoinna oleva saldo elokuun lopussa oli 66,6 milj. euroa, josta pitkäaikaisten lainojen osuus noin puolet. Lainasalkun keskikorko viimeisen 12 kk aika on ollut 0,61 %:ia. Lainojen keskimääräinen takaisinmaksuaika on 8,8 vuotta.

Pitkäaikaisista lainoista 56 %:ia on sidottu kiinteään korkoon, kun tehdyt suojaukset otetaan huomioon. Kiinteistöleasingit huomioon ottaen suojausaste on elokuun lopussa ollut 33 %:ia. Leasingkohteet on sidottu 6kk euriboriin. Vuoden alussa 6 kk euribor oli vielä negatiivinen -0,5 ja syyskuussa jo 1,6.

Talousarvioon tehdyt muutokset

Talousarvioon ei ole tehty muutoksia vuoden aikana.

Talousarvion muutospaineet

Käyttötalousosa:

- **Strategian toteuttaminen**
 - Menoja arvioidaan jäävän käyttämättä 265 000 euroa
- **Sosiaali- ja terveystaloudet**
 - Hollolan sotemenojen arvioidaan alittuvan 3,0 milj. euroa.
 - Ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä aiheutuvat kustannukset, arvio Hollolan osuudesta n. 30 te.
- **Hyvinvoinnin palvelualue**
 - Vapaa-aikapalveluiden tulojen menetykset sulkujen osalta, 150 000 euroa.
 - Varhaiskasvatuksen palvelumaksujen alittuminen 150 000 euroa sekä palvelusetelimenojen ylittyminen 100 000 euroa.
 - Muutospaineet pyritään kattamaan ensisijaisesti palvelualueen sisältä.
- **Elinvoiman palvelualue**
 - Joukkoliikenteen nettomenopaine on tällä hetkellä 207 000 euroa, valtion mahdollisista kompensatioista ei ole tietoa.
 - Varman kiinteistön purkukustannuksia, 115 000 euroa, ei oltu varattu alkuperäiseen talousarvioon.
 - Puun myyntituottojen arvioidaan ylittyvän 200 000 euroa.
 - Muutospaineet pyritään kattamaan ensisijaisesti palvelualueen sisältä.

Tuloslaskelmaosa:

- Verotulot, +3 000 000 euroa
- Valtionosuudet, +1 200 000 euroa
- Osinkotuotot + 500 000 euroa

Käyttötalous + tuloslaskelmaosa (tulosvaikutus) yhteensä 7 935 000 euroa vahvistava

Investointiosa:

- Talonrakennus, perusparannukset, Herralan koulun vesikaton peruskorjauksen siirto (140 te) vuodelle 2023 ja tiivistyskorjauksien tekeminen kattoremontin sijaan. Arkiston laajennus Salpakankaan koulun yhteyteen ei toteudu vielä 2022, joten siltä osin määräraha jää käyttämättä. Perusparannusten osalta määrärahaa arvioidaan jäävän käyttämättä 0,6. milj. euroa.
- Pelastusaseman lunastus lisää investointimenoja yhteensä 5,1 milj. euroa.
- Irtaimen omaisuuden investoinneista jäänee käyttämättä 0,2 milj. euroa hankkeiden siirtyessä seuraavalle vuodelle mm. viraston tietoliikennesolmukohdan siirto ja verkkosivu-uudistus.
- Elinkeinopoliittiset investoinnit (yht. 3,0 milj. euroa) siirtyy myöhäisemmäksi.
- Vesihuoltolaitoksen investoinneista arvioidaan jäävän käyttämättä 0,5 milj. euroa.
- Maan hankintojen osalta neuvotteluita on käynnissä, mutta määrärahaa jäänee käyttämättä 1,0 milj. euroa.

Investointien arvioidaan toteutuvan muutosten johdosta pääosin talousarvion suuruisena.

Rahoitusosa:

- Pitkäaikaista lainanottoa vähennetään 13,0 milj. euroa eli kuluvana vuonna ei tulla nostamaan uutta pitkäaikaista lainaa.

Tilinpäätösennuste

Tilinpäätösennuste perustuu alkuvuoden toteumaan sekä edellä mainittuihin muutospaineesiin. Vuoden 2022 tilinpäätösennuste on muutosten johdosta 8,6 milj. euroa ylijäämäinen.

Tuloslaskelma, 1000 euroa

	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Toteuma 1-8/2021	Toteuma 1-8/2022	Toteuma %	Toteutunut muutos, %	Määrärahaa jäljellä	Muutos- paineet	Ennuste 2022
Toimintatuotot	29 631	30 981	18 388	20 612	66,5 %	12,1 %	-10 369	0	30 981
Valmistus omaan käyttöön	69	50	3	0	0,0 %	-100,0 %	-50	0	50
Toimintakulut	-156 450	-167 886	-102 883	-107 642	64,1 %	4,6 %	60 245	3 235	-164 651
TOIMINTAKATE	-126 749	-136 855	-84 491	-87 030	63,6 %	3,0 %	49 825	3 235	-133 620
Verotulot	99 700	100 000	69 302	71 019	71,0 %	2,5 %	-28 981	3 000	103 000
Valtionosuudet	43 573	46 500	29 057	31 547	67,8 %	8,6 %	-14 953	1 200	47 700
Rahoitustuotot ja -kulut	781	122	851	582	477,1 %	-31,7 %	460	500	622
VUOSIKATE	17 305	9 767	14 718	16 117	165,0 %	9,5 %	6 351	7 935	17 702
Poistot ja arvonalentumiset	-8 964	-9 395	-5 866	-6 137	65,3 %	4,6 %	3 257	0	-9 395
Satunnaiset erät	1 427	0	0	0	—	—	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	9 768	372	8 852	9 980	2682,8 %	12,7 %	9 608	7 935	8 307
Poistoeron muutos	-4 973	-4 750	0	-167	3,5 %	—	-4 583	5 000	250
Varausten muutos	-4 700	5 000	0	0	0,0 %	—	5 000	-5 000	0
TILIKAUDEN YLI-ALIJÄÄMÄ	95	622	8 852	9 813	1577,7 %	10,9 %	-9 191	7 935	8 557

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kunnanhallituksen alaiset yksiköt

Strategian tavoite	Tuotamme laadukasta palvelua ja hyvinvointia kuntalaisille		
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.8.2022
Joustavan työn tekemisen mallien edistäminen	Hybridityöllä hyvinvointia-hankkeen toteuttaminen	Henkilöstöpäällikkö	Hanke on käynnissä.

Strategian tavoite	Tarjoamme monipuolisia ja kehittyviä asumisen muotoja lähellä luontoa		
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.8.2022
Kunnan tunnettavuuden edistäminen	Kunnan tunnettavuutta edistään yhdellä laajalla ja kahdella pienemmällä kampanjalla vuoden 2022 aikana	Hallinto- ja talousjohtaja	Henkilömuutoksen vuoksi alkuväen toimenpiteet jääneet vajaan osaksi. Pääpaino syksyn kuluessa vuoden 2023 suunnittelussa ja yksittäisten markkinointitoimenpiteiden tukeminen 2022.

Strategian tavoite	Vahvistamme osallisuutta ja yhteisöllisyyttä järjestöjen sekä yhteisöjen kumpanina		
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.8.2022
Osallisuusohjelman jalkauttaminen	Lokakuussa 2021 laaditun suunnitelman mukaiset toimenpiteet on tehty.	Hallinto- ja talousjohtaja	Osallisuusohjelma on henkilöväjien vuoksi jäänyt toteutumatta. Osa toimista saataneen toteutettua vuoden 2022 aikana.

Hyvinvoinnin palvelualue

Strategian tavoite	Mahdollistamme ja kehitämme edellytyksiä monipuoliselle yritystoiminnalle ja työllistymiselle		
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.8.2022
Palvelusetelin käytön kehittäminen osana kunnan varhaiskasvatuspalveluita.	Käytettyjen palvelusetelien lukumäärä > 80. Tavoitetaso: > 80 Lähtötaso: 72	Varhaiskasvatuspäällikkö	93 kpl
Työpaja Osuman toiminnan kehittäminen	Asiakkaita aktiivitoimenpiteessä Lähtötaso: 69 Tavoitetaso: 75	Vapaa-aikapäällikkö	Asiakkaita aktiivitoimenpiteessä: 41 (alle 29-v.) 12 (>30-v.)

Strategian tavoite			
Tuotamme laadukasta palvelua ja hyvinvointia kuntalaisille			
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.8.2022
Hyvinvointiyhteistyön kehittäminen hyvinvointikuntayhtymän kanssa. Perhekeskus osana sotekeskusta. Palvelumuotoja kehitetään vastaamaan paremmin asiakkaan palvelutarpeita.	Hollolan perhekeskusoppaan luominen. Tavoitetaso: Hollolan perhekeskusoppaan luominen. Lähtötaso: Hollolan perhekeskusopasta ei ole.	HYVA- johtoryhmä	Palvelukartta valmistunut ja lanseeraus käynnistetty. Perhekeskusopasta työstetty monitoimijaisessa yhteistyössä.
Yhteisöllisen kirjaston toiminnan vakiinnuttaminen osaksi palvelurakennetta/palvelumuotoa	Yhteisöllisen kirjaston käyntimäärät. (Toiminta alkanut 18.6.2020) Tavoitetaso: 215 000 Lähtötaso: kirjaston kokonaiskävijämäärä 189 217 (v.2019)	Vapaa-aikapääällikkö	Kirjasto kokonaan: 92654, kirjastokahvila: 29146, kirjaston palvelupisteet: 15435, Piipahlus: 7218, Tapahtumatori: 6001
Kehitämme toimintaamme ja palvelujamme asiakkaan/kuntalaisen osallisuutta tukien.	Asiakasfoorumien järjestäminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Tavoitetaso: >5/vuosi Lähtötaso: 4/v	HYVA-johtoryhmä	Muistamo-hankkeen foorumit: 2 kpl (yhteistyö Lahden aluemuseon kanssa)
Tarjoamme lasten ja nuorten kehitystä tukevat oikea-aikaiset palvelut.	Prosessit kuvattu ja toimintamallit päivitetty. Tavoitetaso: Kaikki toimintamallit on kuvattu ja kirjattu. Lähtötaso: Osa toimintamalleista on kirjattu.	HYVA - johtoryhmä	Prosessien kuvaus ja toimintamallien päivitys käynnissä perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa. 50 % valmiina.

Strategian tavoite	Vahvistamme osallisuutta ja yhteisöllisyyttä järjestöjen sekä yhteisöjen kumppanina		
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.8.2022
Jatketaan lasten ja nuorten harrastamistakuun kehittämistyötä ja toteuttamista - harrastamisen Suomen mallin mukainen toiminta yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.	Harrastustoiminta toteutuu kaikilla kouluilla. Yhteistyösopimusten määrä. Tavoitetaso: 20 Lähtötaso: 17	Vapaa-aikapäällikkö	Yhteistyösopimusten määrä: 11
Mahdollistamme ja tuemme tapahtumia ja omaehtoisen toiminnan muotoja.	Vastikkeellisen jaettavien toiminta- ja tapahtuma-avustusten määrä hollolalaisille yhteisöille. Tavoitetaso: >119 000 euroa. Lähtötaso: 119 000 Eri käyttäjien varaamien vuorojen määrä. Tavoitetaso: >12 500 kertaa/vuosi Lähtötaso 12 500 kertaa/vuosi	Vapaa-aikapäällikkö	Avustuksia jaettu: 110 500 €, Varattujen vuorojen määrä: 7620
Jatkamme yhteistyötä ja alueellisen hyvinvointityön kehittämistä olemassa olevissa yhteistyörakenteissa, (Seudullisen sivistyspalveluiden kehittämisverkosto, LAPE-yhteistyöryhmä, perhekeskusjohtotiimi ym.) - kilpailuasetelman vahvistaminen suhteessa muihin alueisiin.	Hollola on edustettuna kaikissa eri yhteistyöryhmissä. Tavoitetaso: toteutuu Lähtötaso: toteutuu	HYVA- johtoryhmä	Toteutunut suunnitelman mukaisesti. Tarvittavia henkilöstövaihdoksia ryhmissä tehty.

Elinvoiman palvelualue

Strategian tavoite	Tuotamme laadukasta palvelua ja hyvinvointia kuntalaisille		
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.8.2022
Rakennustietojen selvitysprojekti. Kiinteistöverotuksen perusteena käytettävien rakennustietojen selvittäminen ja korjaaminen.	Koko kunnan alueella toteutettavan rakennustietojen selvitystyön toteuttaminen palveluhankintana 2023 loppuun mennessä. 2022 vuonna selvitystyön toteuttamista projektisuunnitelman mukaisesti. Tavoitetasona koko selvitystyölle yhteensä 10 % / 400 000 e pysyvä lisäys kiinteistöverokertymään verrattuna 2017 vuoden tilanteeseen ensimmäisten selvitystöiden alkaessa.	Johtava rakennustarkastaja	Projekti etenee palveluhankinnan toimitussopimuksen mukaisesti. Omistajille suunnatuja kyselyitä tehty, mitaustyöt alkamassa syksyn aikana, Ensimmäinen tietoerä saapumassa kuntaan syyskuun aikana.
Ylläpidämme ja kehitämme ulkoilureitistöjä	Perusparannamme vähintään yhden ulkoilureitin vuoden aikana.	Kuntatekniikan päällikkö	Salpakankaan ulkoilureitti kunnostettu

Strategian tavoite			
Mahdollistamme ja kehitämme edellytyksiä monipuoliselle yritystoiminnalle ja työllistymiselle			
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.8.2022
Hyödynnämme vahvasti Hollolan logistisesti erinomaista sijaintia ja VT12 eteläisen kehätien sujuvaa yhteyttä vetovoimatekijänä markkinoinnissa.	Yritystonteille varauksia/tavoitteellisia neuvotteluja käynnissä >5 -> 2-3 yritystontin myynti/vuokraus / vuosi. Mittari: CRM-raportti	Elinkeinopäällikkö	Uusia tarjouksia/neuvotteluja 23 kpl - tarjonta ja tarve kohtaavat huonosti. Edellisiltä vuosilta useita avoimia -palataan kun aika kypsä. Kaukokiidon tonttikauppa tehty 25.5. Kukonkoivun pullottamojen varaukset eivät enää voimassa. Tuetun asumisen palvelutoimijoilla paljon kyselyjä. -> 2 tonttivarauksia. Würth haki jatkoajan Hopeakallion varaukselle. Tekova ei jatkanut. Ukrainan sota ja hintojen nousu vaikeuttaa tilannetta.
	Markkinavuoropuheluja ja yhteistyöneuvotteluja/-sopimuksia rakentajien, investorien kanssa 1-2. Osallistumisia tai itse järjestettyjä tapahtumia 1-2 - tavoitteena sijoittumishankkeiden edistäminen.	Elinkeinopäällikkö	Wasa Group - markkinointisopimus päättyi. Liidimäärä ei täytynyt. kiinnostus laimeaa. WG haki jatkon "Nesteen tontin" varaukselle. Suurista tonteista käyty alueellista keskustelua. Hollolassa ei nopeasti tarjottavaa. Biokaasulaitoksen sijoittumisen ja kehittämisen kartoittamista tehty. Veturiyrityksen löytäminen, yritysten sitouttaminen / syötteen saanti haasteena.
Pidämme yllä ja kehitämme toimintatapoja: Yritysten kasvu-/kehittämisapu (Ladec / Lahti Region + elinkeinopalvelut), monitahoinen yhteistyö työvoiman saatavuuden parantamiseksi ja Hollolan kiinnostavuuden lisääminen työnsäkäyntikuntana	Ladec ja Lahti Region-yhteistyö, perustamis- ja kehittämispalvelut, yritys-, oppilaitos-, ymsidosryhmä ja hankeyhteistyö. Elinvoimakahvit ja teematilaisuudet >4. Oppilaitosyhteistyö >2 ja hankeosallistumisia >2 . Tavoitteena työpaikkojen lisäys ja yritysten toimintaedellytysten parantaminen.	Elinkeinopäällikkö	Hollola nousi Päijät-Hämeen 1:ksi Yrittäjien kuntabarometri kyseilyssä-vastaajia hyvin, 72 kpl ja tulos- 3, 12. Elinvoimakahvit 15.3. ja 23.5. -teemana luonto ja matkailu. Mukana Ladec, Leader + Geopark. Yrittäjätiimin tapaamaisia 6 kpl. Mukana 3 hankkeen ohryssä ja useassa hyödyntäjänä. Hollolan yrityskehittämisasiantuntijatehty yli 100 -> tietoa työllisyyspalveluille, kehittämispalveluille sekä eväitä oppilaitosyhteistyöhön.
Panostamme yritysyrityshöhen tiiviillä työllisyys- ja elinkeinopalvelujen yhteistyöllä. Tavoitteena mm. yritysten tukeminen osaan henkilöstön löytämiseksi (esimerkiksi rekrytointi, kuntalaiset)	Työttömyysaste alle 5% vuonna 2023 (taustatietoa: vuodelle 2021 tavoite 6,5%, toteuma-arvio 11,5%. Tavoite 2022 aikuiset 8% ja nuoret 10% Tavoite 2022 uravalmennus 5 kpl & rekrytointi 2 kpl.	Työllisyysvastava	Kaikki tavoitteissa. Työttömyysaste aikuiset 7,1 % ja nuoret 8 % (tilastot 8/2022)

Strategian tavoite	Tarjoamme monipuolisia ja kehittyviä asuminen muotoja lähellä luontoa.		
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.8.2022
<p>Maanhankinta tulevia asuntoalueita, katuverkkoa ja palvelualueita varten Kukkilassa ja Nostavassa.</p>	<p>Kukkilasta asuinalueen laajennuksen keskeisiltä osa-alueilta tehty ostotarjoukset ja käyty neuvottelut 11/2022.</p> <p>Maanhankinnan laajennusalueiden toteuttamisesta päätös Vesikansan osa-alueilta valtuustossa 10/2022.</p> <p>Nostavan tulevaisuuden asuin- ja keskustan laajentamisen osa-alueilta neuvottelut jatkuvat ja maanhankinnan etenemisestä linjaus valtuustossa.</p> <p>Kehätien varren osa-alueilta maanhankintaneuvottelut jatkuvat. Linjaus maanhankinnasta valtuustossa.</p>	<p>Kehitys- ja kaavoitus-päällikkö</p>	<p>Lisäresursseja saatu tarkastelukauteksi. Keskusteluja käyty maanomistajien kanssa. Neuvottelut jatketaan.</p> <p>Vesikansasta alkuvuodesta yhden osa-alueen hankinta tehty. Muilta osin jatkuu.</p> <p>Nostavan alueelle lähetetty neuvottelupyynnöt keskeisten alueiden omistajille. Keskustelu aloitettu, Neuvottelut seuraavilla tarkastelujaksolla.</p> <p>Kehätien Paassillan jatkeen osa-alueelle lähetetty neuvottelupyynnöt ja keskusteluja käyty. Neuvottelut jatkuvat seuraavalla tarkastelujaksolla.</p>
<p>Laadimme keskustan kehittämissuunnitelman, missä painopiste on uudisrakentamisen käynnistymisessä, palvelujen monipuolistamisessa sekä viihtyvyyden ja toiminnallisuuden lisäämisessä.</p>	<p>Keskustan kehittämissuunnitelman pohjalta valittu jatkosuunnitelman I osa valmisteluun 10/2022.</p>	<p>Kehitys- ja kaavoitus-päällikkö</p>	<p>Kehittämissuunnitelman I osan laadinta jatkui tarkastelujaksolla. Valmisteluaineiston pohjalta päätöksentekoon jatkolinjauksia varten seuraavalla tarkastelujaksolla.</p>
<p>Seudullisen joukkoliikenteen kehittäminen yhteistyössä LSL:n ja palvelualueiden sekä seudun muiden toimijoiden kanssa.</p>	<p>Matkustajamääräseurantaa ja/tai asiakastytyväisyyskyselyjä tehdään vuosittain. Matkustajamääräseuranta, tavoite matkustajamäärien palauttaminen koronaa edeltävälle tasolle. Matkustajamääräksi arvioitu Hollolan linjoilla 300.000 matkustajaa/vuosi sisältäen koululaiset.</p>	<p>Kuljetuskoordinaattori/ LSL</p>	<p>Seudullisesti ensimmäisen vuosineljänneksen matkustajamääräalennus on ollut noin -30 % vuoteen 2019 verrattuna (korona). Huhtikuussa käänne parempaan, koko vuoden arvio -20 %. Seudullinen matkustustytyväisyys hieman yli 4 (1-5 asteikolla).</p>

Konserniyhtiöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Yleiset tytäryhteisöjä koskevat tavoitteet

- Tytäryhtiöiden tulee toimia kunnanvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti ja konserniohjetta noudattaen
- Sisäisen valvonta ja riskienhallinta tulee järjestää konserniohjeiden mukaisesti ja niistä raportoitaessa noudatetaan konserniohjetta
- Kaikilta yhtiöiltä edellytetään tervettä pitkäjänteistä taloudenpitoa ja kannattavuutta
- Tytäryhteisöjen tulee mahdollisuuksien mukaan hyödyntää tukityöllistäminen
- Konsernin sisäiset palveluostot on keskitettävä tarkoituksenmukaisesti koko konsernin etu huomioiden

Talouteen liittyvä tavoite:

- Käyttökateprosentin pysyminen vähintään vuoden 2021 tilinpäätöksen tasolla tai parantaminen

Konserniyhtiö	Hollolan Asuntotalot Oy	
Strategian tavoite	Tarjoamme monipuolisia ja kehittyviä asumisen muotoja lähellä luontoa.	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Toteuma 31.8.2022
Asukkaiden pysyvyys	Asukkaiden vaihtuvuus alle 3,5%/kk. Lähtötaso 4%. Käyttöaste yli 95%, lähtötaso 93,5%.	Toteuma elokuussa oli 1,41 %/kk Toteuma elokuussa oli 98,8 %.
Pitkän tähtäimen korjaus- ja kehityssuunnitelman toteuttaminen kestävän kehityksen ratkaisut huomioiden (esim. aurinkoenergian hyödyntäminen)	Suunnitelman toteutuminen.	Investointi ohjelma on päivitetty 19.9.2022. Siirrytty vihreään kaukolämpöön kiinteistöjen lämmityksen osalta 1.2.2022.
Asuntojen nettimarkkinoinnin vahvistaminen	Julkiset vuokra-asuntojen markkinointikanavat käytössä	Asuntojen markkinointia toteutetaan Vuokraoven palvelussa ja omalla kotisivulla. Kotisivut uusittu.
	Vuokrataso kehyskuntien tasolla	Vuokrataso on kilpailukykyinen julkisten toimijoiden kanssa, mutta kalliimpi yksityiseen vuokraustoimintaan verrattuna.
Hintataso kilpailukykyinen		

Strategian tavoite	Tuotamme laadukasta palvelua ja hyvinvointia kuntalaisille.	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Toteuma 31.8.2022
Asiakkaiden tyytyväisyys	Asiakaspalautteet vähintään edellisen vuoden tasolla. Lähtötaso 4,0. Asukaskyselyn tavoitteellinen vastausprosentti 30%.	Asiakas tyytyväisyys oli 4,2 ja vastausprosentti oli 31 %.
Taloudelliset tavoitteet	Tasapainoinen talous	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Toteuma 31.8.2022
Vuokrasaatavien määrä	Kuluksi kirjattavien vuokrasaatavien määrä ei kasva. Lähtötaso 50 000 euroa.	Vuokrasaatavat 08/2022 ovat 26.830 euroa.

Konserniyhtiö		Hollolan Tilapalvelu Oy
Strategian tavoite		Tuotamme laadukasta palvelua ja hyvinvointia kuntalaisille.
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Toteuma 31.8.2022
Kiinteistöjen korjausvelan pittäminen kohtuullisella tasolla	Kiinteistöjen korjausvelan määrä ei kasva.	Korjausvelka 2021 tammikuussa oli 7,4 M€ ja 2022 tammikuussa 7,1 M€.
Tilankäytön tehostaminen tiloista luopumalla tai ulosvuokraamalla	Tilojen käyttöaste 95 %.	Tyhjiä epäkelpoisia tiloja on vain kunnanvirastolla ja väliaikaisesti Viirikukossa.
Kiinteistökohtaiset kustannukset eivät nouse vuoden 2021 tasosta	Kiinteistökohtaiset kustannukset	Eivät ole nousseet lukuun ottamatta ulkoalueiden hoitoa, joka on noussut runsaan lumimäärän vuoksi. Vastaavasti sähkökustannuksien osalta on saatu merkittävää säästöä onnistuneen sähkön hankinnan vuoksi -> maaliskuun osalta kulutuksen osalta ei tullut laskutusta.
Asiakastyytyväisyys	Asiakaspalautteisiin vastaaminen sovittussa ajassa (vastausaika) < 24 h. Lähtötaso 72 h. Asiakaspalautteiden toteutus, palautteet vähintään edellisen vuoden tasolla. Tavoitteellinen vastausprosentti 30%.	Toteutuu. Kiinteistöjen käyttäjien arvio oli 4,2, edellisen vuoden toteuma oli 3,6. Vastausprosentti oli 100 %.
Kiinteistöjen vuokrauksen hallinnointi ja sen kehittäminen kestäväälle tasolle	Vuokrasopimukset laadittu ennen vuokra-ajan alkua (sisäiset ja ulkoiset sopimukset)	Vuokrasopimukset on laadittu ennen vuokra-ajan alkua.

Konserniyhtiö		Koy Tervasmilu
Strategian tavoite		Tarjoamme monipuolisia ja kehittyviä asumisen muotoja lähellä luontoa.
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Toteuma 31.8.2022
Hintataso kilpailukykyinen	Vuokrataso kilpailukykyinen tasolla (vrt Lahden seutu). Täyttöaste 98%	—

Strategian tavoite		Panostamme parhaaseen asiakaspalveluun
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	
Asiakastyytyväisyys	Asiakaspalautteet hyvää tasoa. Tavoitteena 30% vastausprosentti.	—

Konserniyhtiöiden tuloslaskelmat

Hollolan Asuntotalot Oy

Yhtiön talous ja tase

Yhtiön liikevaihto koostui vuokratuloista ja käyttökorvauksista, jotka olivat tarkastelujakson aikana 2.851.594 euroa. Liiketoiminnan muut kulut olivat yhteensä 1.781.928 euroa alittaen talousarvion 1.889.544 euroa. Tarkastelujakson tilikauden tulokseksi muodostui 539.233 euroa johtuen Setäläntien kohteiden myynnistä. Kiinteistöjen korjauskulut olivat jakson aikana 588.772 euroa.

Pitkäaikaisia Handelsbankenin ja Kuntarahoituksen lainoja on yhteensä 10.386.187 euroa. Jaksottamattomia korkokuluja on ollut 11.726 euroa.

Maksuvalmius on hyvä 2.282.805,70 euroa 31.8.2022.

Yhtiön hankkeet ja toiminta

Yhtiön lainojen suojaamiseksi tehtiin selvityksiä ja valmisteluja kevään aikana. Kunnanhallitus hyväksyi korkokatto suojauksen käytön 21.6.2022 kokouksessa. Yhtiön hallitus päätti tehdä korkokattosuojaus 3 miljoonan euron pääomalle 5 vuodelle 2 % korkokattotasolle OP Yritys pankki Oyj:n toimesta saadun tarjouksen perusteella hallituksen kokouksessa 28.6.2022. Suojaus toteutettiin toimitusjohtajan toimesta 13.7.2022 hintaan 100.500,0 euroa.

Tilintarkastuksessa havaittiin, että yhtiön toteuttama tasapoistomalli, jossa on 30 % menojäännös tasapoistokauden jälkeen ei ole linjassa kuntakonsernin poistosuunnitelman mukaan, jossa menojäännös on ajateltu 0 %. Tilintarkastuspöytäkirjan mukaisesti yhtiön tulee tarkistaa yhtiön poistosuunnitelma tilikauden 2022 aikana. Yhtiön tuloksen oikaisemiseksi tarkastelujaksolle lisättiin poistoja 48.208 euroa ennakoiden tulevaa poistosuunnitelman muutosta. Asian korjaamiseksi tehtiin tilitoimistossa selvitys, jonka pohjalta poistot korjataan vastaamaan kuntakonsernin poistosuunnitelmaa viimeisellä vuosineljänneksellä.

Tiilijärventie 5 kiinteistön toteutettiin toimitilat Hollolan työllisyyspalvelulle.

Investointihakkeista aloitettiin Kansankatu käyttövesiputkien saneeraus, tehtiin Kansankuja 6 katot saneeraus ja Harjutie 1 käyttövesiputkien saneeraus,

Asuntojen normaaleja huoltokorjauksia on toteutettu asuntojen vapautuessa.

Huoneistojen käyttöaste oli elokuussa 98,8 %. Hakijoita 1 - 2 h+k asuntoihin oli keskimäärin 34 kpl/kk ja 3 - 4 h+k asuntoihin 21 kpl/ kk. Hakijamäärät ovat hieman vähentyneet vuoden 2021 lopusta.

Henkilökunta

Yhtiöllä on tällä hetkellä 4 henkilöä vakituisessa työsuhteessa.

Omistajan asettamien tavoitteiden toteutuminen

Asukkaiden vaihtuvuus <3,5 %/kk, lähtötaso 4 %/kk. Toteuma elokuussa oli 1,41 %/kk.

Huoneistojen käyttöastetavoite 95 %, lähtötaso 93,5 %. Toteuma huhtikuussa oli 98,8 %.

Pitkän tähtäimen korjaus- ja kehityssuunnitelman toteuttaminen kestävän kehityksen ratkaisut huomioiden (esim. aurinkoenergian hyödyntäminen). Toteuma, investointi ohjelma on päivitetty 19.9.2022. Siirrytty vihreään kaukolämpöön kiinteistöjen lämmityksen osalta 1.2.2022.

Asuntojen nettimarkkinoinnin vahvistaminen. Toteuma, asuntojen markkinointia toteutetaan Vuokraoven palvelussa ja omalla kotisivulla. Kotisivut uusittu.

Hintataso kilpailukykyinen, vuokrataso kehyskuntien tasolla. Toteuma, vuokrataso on kilpailukykyinen julkisten toimijoiden kanssa, mutta kalliimpi yksityiseen vuokraustoimintaan verrattuna.

Asiakkaiden tyytyväisyys, lähtötaso 4,0 ja vastausprosentti 30 %. Toteuma, Asiakas tyytyväisyys oli 4,2 ja vastausprosentti oli 31 %.

Vuokrasaatavien määrä ei kasva, lähtötaso 50.000 euroa. Toteuma, vuokrasaatavat 08/2022 ovat 26.830 euroa.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiön talous tulee toteutumaan seuraavan jakson aikana talousarvion mukaisesti.

PTS-korjauksien ja investointien osalta toteutetaan Kansankatu 1 käyttövesiputkien saneerausta ja Tiilijärventie 5D vesikaton uusinta.

Vuoden 2023 talousarviota ja toimintasuunnitelmaa valmistellaan syyskuussa.

Yhtiön poistosuunnitelma päivitetään viimeisellä neljänneksellä vastaamaan kuntakonsernin tavoitteita.

Harmaalepän myynnistä tulevaa tuloutusta yhtiölle selvitetään loppusyksyn aikana.

Hollolan Asuntotalot Oy:n tuloslaskelma

Tuloslaskelma vs budjetti 01.2022 - 08.2022

Hollolan Asuntotalot Oy
20.9.2022 08:02:32

	Toteuma		Budjetti		Ero	
	08/2022	01/2022 - 08/2022	08/2022	01/2022 - 08/2022	Eur	%
LIKEVAIHTO	285 583	2 294 514	295 699	2 365 590	-71 076 ▼	97,0%
Vuokrat	277 337	2 225 765	286 921	2 295 369	-69 604 ▼	97,0%
Käyttökorvaukset	8 332	69 431	8 854	70 833	-1 402 ▼	98,0%
Suoritettavat arvonlisäverot kiinteistön tuotoista	-85	-681	-76	-611	-70 ▼	111,5%
Muut kiinteistön tuotot	1 367	557 080	38	300	556 780 ▲	185 687,0%
KIINTEISTÖN TUOTOT	286 950	2 851 594	295 736	2 365 890	485 704 ▲	120,5%
Henkilöstökulut	-12 650	-163 455	-18 641	-149 130	-14 325 ▼	109,6%
Palkat ja palkkiot	-10 126	-124 021	-14 612	-116 899	-7 123 ▼	106,1%
Henkilösivukulut	-2 524	-39 434	-4 029	-32 232	-7 202 ▼	122,3%
HOITOKATE	274 300	2 688 138	277 095	2 216 759	471 379 ▲	121,3%
Poistot ja arvonalentumiset	-45 552	-364 417	-34 468	-275 746	-88 671 ▼	132,2%
Suunnitelman mukaiset poistot	-45 552	-364 417	-34 468	-275 746	-88 671 ▼	132,2%
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	0	0	0	0	0	
Liiketoiminnan muut kulut	-241 975	-1 781 928	-232 305	-1 889 544	107 615 ▲	94,3%
Hallinto	-8 906	-87 388	-10 195	-81 560	-5 828 ▼	107,1%
Käyttö ja huolto	-22 530	-242 796	-29 270	-263 444	20 648 ▲	92,2%
Ulkoalueiden huolto	-2 658	-37 848	-8 549	-28 615	-9 233 ▼	132,3%
Sivous	-5 620	-24 491	-8 007	-67 587	43 096 ▲	36,2%
Lämmitys	-25 356	-226 361	-29 696	-245 541	19 180 ▲	92,2%
Vesi ja jätevesi	-15 129	-125 972	-18 300	-147 427	21 455 ▲	85,4%
Sähkö ja kaasu	-4 739	-38 840	-5 270	-45 186	6 346 ▲	86,0%
Jätehuolto	-4 636	-56 009	-5 767	-54 065	-1 944 ▼	103,6%
Vahinkovakuutukset	-5 515	-44 383	-2 345	-46 658	2 276 ▲	95,1%
Vuokrat	-15 685	-161 250	-20 107	-165 329	4 079 ▲	97,5%
Korjaukset	-68 876	-588 772	-82 482	-642 112	53 339 ▲	91,7%
Muut hoitokulut	-3 423	-32 958	-3 339	-31 252	-1 705 ▼	105,5%
Luottotappiot	1 130	3 714	-388	-2 535	6 248 ▲	-146,5%
Kiinteistövero	-60 033	-118 575	-8 590	-68 234	-50 342 ▼	173,8%
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 850	-2 560	-4 008	-32 067	29 507 ▲	8,0%
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	451	16 985	1 861	14 891	2 094 ▲	114,1%
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-3 301	-19 545	-5 870	-46 958	27 413 ▲	41,6%
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILIPÄÄTÖSSIIRTOJA JA V...	-16 077	539 233	6 313	19 403	519 830 ▲	2 779,1%
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-16 077	539 233	6 313	19 403	519 830 ▲	2 779,1%

Yhtiön talous ja tase

Yhtiön liikevaihto koostui palvelumaksuista (ylläpito, rakentaminen, läpilaskutettavat erät ja ulkopuoliset), jotka olivat tarkastelujakson aikana 6.049.632 euroa. Henkilöstökulut olivat tarkastelujaksolla 648.982 euroa. Liiketoiminnan muut kulut olivat yhteensä 5.426.904 euroa. Tarkastelujakson tilikauden tulokseksi muodostui - 25.489 euroa ennen tilinpäätössiirtoja. Kiinteistöjen investointi- ja korjauskulut olivat jakson aikana 2.096.379 euroa.

Liiketoimintakuluja kasvattivat viime vuoden loppuvuodesta tehdyt Hiekkalinnan päiväkodin purkukulut ja Salpakankaankoulun PTS- korjaukset (yhteensä 85.320 €), jotka olisivat kuuluneet viimevuoden kuluiksi, sekä ulkoalueiden hoidon ja lämmityskulujen toteutuminen ennakoitua suurempina. Vastaavasti niitä alensivat investointien ja PTS-korjausten toteutuminen ennakoitua vähäisimpinä.

Yhtiön taseen arvo oli 31.12.2021 2.900.212 euroa ja nyt 31.8.202 2.296.982 euroa. Yhtiön lainakanta on 275.000 euroa ja yhtiöllä on 3 M€ luottoliittisopimus kuntakonsernin kanssa.

Yhtiön maksuvalmius on hyvä 2.296982 euroa.

Yhtiö toteuttaa myös palvelusopimuksen kiinteistökohtaista virtuaalista tulosseurantaa

Yhtiön hankkeet ja toiminta

Uimahallin korjattavuuden ja mahdollisen uudisrakennuksen osalta toteutettiin elinkaaritarkastelu Sweco Rakennustekniikka Oy:n toimesta. Tarkastelussa arvioitiin elinkaaren (50 vuotta) hiilijalanjälkeä ja elinkaarikustannuksia.

Kunnanviraston osalta toteutettiin ulkoseinä rakenteiden kuntotutkimus Polygon Oy:n toimesta ja hanke valmistui toukokuun lopussa.

Viirikukon toiminnalliset muutokset valmistuivat kesäkuussa ja kiinteistö otettiin kunnanviraston käyttöön elokuun alussa.

Jakson aikana toteutettiin seuraavat investointihankkeet: Salpakankaankoulun lattioiden uusintaa, IMS-laitteiden uusintaa, B-osan jäähdytys ja C-osan Led-valaistus luokkasiipeen, Soramäen päiväkodin sisäpuolen saneerausta, Kalliolan päiväkodin vesikaton uusinta, Herralan koulun rakenteellisia korjauksia, Nostavan koulun Led-valaistus, Pyhäniemen koulun Led-valaistus, Uimahallin vedenkäsittelylaitteiden peruskorjaus, Jäähallin varustekopin peruskorjaus, Viirikukon vesikaton uusinta, Hämeenkosken koulun energiatehokkuushanke ja Sote-keskuksen viimeiset urakkaerät. Toteutumatta jäivät Kukkilan päiväkodin energiatehokkuushanke ja uimahallin peruskorjaushankkeen suunnittelu.

Investointeihin käytettiin yhteensä 1.315.831 euroa ilman henkilöstökuluja ja niiden kanssa 1.382.293 euroa.

Jakson aikana toteutettiin seuraavat PTS-hankkeet: Elinkaarikoulujen PTS-hankkeet, Herralan koulun liikuntasalin lakkaus, Nostavan koulun liikuntasalin lakkaus, Paimelan koulun liikuntasalin lakkaus, Pyhäniemen koulun liikuntasalin lakkaus, Salpakankaan koulun B-osan IV- nuohous, Kankaan koulun julkisivun maalaus, Kirjaston kattolyhdyn korjaus, Desico- päivitys, Tiilikankaan koulun luokkien väliseinämuutos ja Hämeenkosken koulun vanhan puukoulun julkisivumaalaus.

PTS-korjauksiin käytettiin yhteensä 432.238 euroa ilman henkilöstökuluja ja niiden kanssa 462.863 euroa.

Työllisyyspalveluille tehtiin toimitilat Hollolan Asuntotalot Oy:n Tiilijärventie 5D kerrostaloon.

Kiinteistöjen ulkoalueiden kunnossapitopalvelut kilpailutettiin Hilmassa ja uudeksi ulkoalueurakoitsijaksi valittiin Viherpalvelu Hyvönen Oy vuosille 1.10.2022 - 30.9.2027.

Maakuntien Tilakeskuksen ja kunnan johtoryhmän kanssa valmisteltiin Hollolan kunnan toimitalojohdamisen kehittämisohjelmaa yhteisissä työpajoissa.

Hollolan vanhainkoti myytiin uudelle omistajalle elokuussa.

Talousarviota ja rakentamishjelmaa 2023 valmisteltiin jakson aikana.

Henkilökunta

Yhtiössä on tällä hetkellä 17 henkilöä vakituudessa työsuhhteessa. Henkilöstön kanssa on pidetty viikoittain johtoryhmän palaverit, sekä maaliskuussa kuukausipalaveri.

Omistajan asettamien tavoitteiden toteutuminen

Kiinteistöjen korjausvelan pitäminen kohtuullisella tasolla. Tilanne, korjausvelka 2021 tammikuussa oli 7,4 M€ ja 2022 tammikuussa 7,1 M€.

Tilankäytön tehostaminen tiloista luopumalla tai ulosvuokraamalla, tilojen käyttöaste 95 %. Tilanne, Tyhjiä epäkelpoisia tiloja on vain kunnanvirastolla ja väliaikaisesti Viirikukossa.

Kiinteistökohtaiset kustannukset eivät nouse vuoden 2021 tasosta. Kiinteistökohtaiset kustannukset. Tilanne, eivät ole nousseet lukuun ottamatta ulkoalueiden hoitoa, joka on noussut runsaan lumimäärän vuoksi. Vastaavasti sähkökustannuksien osalta on saatu merkittävää säästöä onnistuneen sähkön hankinnan vuoksi -> maaliskuun osalta kulutuksen osalta ei tullut laskutusta.

Asiakastyytyväisyys. Asiakaspalautteisiin vastaaminen sovitussa ajassa (vastausaika) < 24 h. Lähtötaso 72 h. Tilanne, toteutuu.

Asiakastyytyväisyys. Asiakaspalautekyselyn toteutus, palautteet vähintään edellisen vuoden tasolla. Tavoitteellinen vastausprosentti 30 %, Tilanne, Kiinteistöjen käyttäjien arvio oli 4,2, edellisen vuoden toteuma oli 3,6. Vastausprosentti oli 100 %.

Kiinteistöjen vuokrauksen hallinta ja sen kehittäminen kestäväälle tasolle. Vuokrasopimukset laadittu ennen vuokra- ajan alkua (sisäiset ja ulkoiset sopimukset). Tilanne, vuokrasopimukset on laadittu ennen vuokra-ajan alkua.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiön talous toteutuu seuraavan jakson aikana talousarvion mukaisesti. Riskinä tunnistetaan lämpöenergian suuret korotukset n.6 % lämmöntuottajien toimesta 1.4 ja 1.7 alkaen. Lisäksi Lahti Energia on ilmoittanut lämpöenergialle uuden 9 % korotuksen 1.11.2022 alkaen. Myös sähkön hintakehitys on noususuunnassa loppuvuonna huolimatta tehdyistä suojauksista.

Kunnan kiinteistöomaisuudessa on useita muutostekijöitä loppuvuoden aikana: Sote- keskus on myynnissä, Pelastuslaitos ja Hämeenkosken paloasema siirtynevät hyvinvointialueelle vuoden vaihteessa. Varman kiinteistö puretaan loppuvuoden aikana.

Kiinteistöomaisuuden tilanteen ja energiahintojen nousujen vuoksi talousarvion valmistelu vuodelle 2023 on erittäin haastavaa ja sitä jouduttanee päivittämään loppuvuoden aikana.

Ukrainan sodasta johtuvan energiapulan vuoksi valmistellaan ensi talveksi energian-säästötoimenpideohjelmaa yhdessä kunnan kanssa ja varaudutaan mahdollisiin sähkökatkoksiin.

Hollola

Yhtiö osallistuu kunnan talouden tasapainotusohjelman 2020 - 2023 toimenpiteisiin vuoden aikana ja on sitoutunut -300.000 euron säästötavoitteeseen.

Kiinteistöjen osalta suoritetaan toimenpiteitä talousarviossa hyväksytyn rakentamis- ohjelman 2022 mukaisesti, sekä normaaleja ylläpidon korjaustoimenpiteitä.

Uimahallin peruskorjaushanketta toteutetaan kunnan päätöksenteon laajuudessa.

Herralan koulun vesikaton uusinta toteutetaan syksyn aikana.

PTS-korjauksiin on yhtiön talousarviossa varattu 904.000 € ja investointeihin 2.388.000 € kuluvalle vuodelle.

Yhtiön tulevia henkilöstömuutoksia toteutetaan vuoden lopulla. Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämiseksi tarkastellaan kehitystoimenpiteitä.

	Toteuma		Budjetti		Ero	
	08/2022	01/2022 - 08/2022	08/2022	01/2022 - 08/2022	Eur	%
LIIVEVAIHTO	885 622	6 049 632	700 467	7 424 797	-1 375 164 ▼	81,5%
Vuokrat	0	0	0	0	0	
Vuokrat, Alv	0	0	0	0	0	
Käyttökorvaukset	885 622	6 049 632	700 467	7 424 797	-1 375 164 ▼	81,5%
Muut kiinteistön tuotot	1 700	2 340	0	0	2 340 ▲	
MYYNTIKATE	887 321	6 051 972	700 467	7 424 797	-1 372 825 ▼	81,5%
Henkilöstökulut	-90 066	-648 982	-73 467	-587 738	-61 244 ▼	110,4%
Palkat ja palkkiot	-72 225	-519 321	-60 982	-487 857	-31 464 ▼	106,4%
Henkilösivukulut	-17 841	-129 661	-12 485	-99 881	-29 780 ▼	129,8%
Liiketoiminnan muut kulut	-793 649	-5 426 904	-626 317	-6 822 587	1 395 684 ▲	79,5%
Hallinto	-9 849	-100 542	-15 818	-125 142	24 599 ▲	80,3%
Käyttö ja huolto	-89 840	-539 953	-91 308	-728 777	188 823 ▲	74,1%
Ulkoalueiden huolto	-21 134	-259 328	-21 952	-175 618	-83 710 ▼	147,7%
Siivous	-18 630	-30 021	-1 292	-10 332	-19 689 ▼	290,6%
Lämmitys	-37 742	-652 362	-40 649	-610 513	-41 849 ▼	106,9%
Vesi ja jätevesi	-7 103	-104 450	-20 004	-158 632	54 182 ▲	65,8%
Sähkö ja kaasu	-69 181	-475 632	-67 077	-525 830	50 198 ▲	90,5%
Jätehuolto	-7 905	-43 757	-6 304	-50 430	6 673 ▲	86,8%
Vahinkovakuutukset	0	-2 958	-208	-1 667	-1 292 ▼	177,5%
Vuokrat	-109 435	-987 099	-111 845	-894 760	-92 339 ▼	110,3%
Kiinteistövero	-16 741	-133 931	-17 314	-138 512	4 581 ▲	96,7%
Korjaukset	-47 413	-348 327	-32 547	-260 375	-87 952 ▼	133,8%
PTS - Korjaukset	-142 452	-432 239	0	-904 000	471 761 ▲	47,8%
Investoinnit	-216 224	-1 315 832	-200 000	-2 238 000	922 168 ▲	58,8%
Muut hoitokulut		-471			-471 ▼	
KAYTTOKATE	3 606	-23 913	682	14 471	-38 385 ▼	-165,2%
LIIVEVOITTO	3 606	-23 913	682	14 471	-38 385 ▼	-165,2%
Rahoitustuotot ja -kulut	-2	-1 575	-455	-3 643	2 068 ▲	43,2%
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0 ▼	0,0%
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-2	-1 575	-455	-3 643	2 068 ▲	43,2%
TULOS ENNEN TP-SIIRTOJA JA VEROJA	3 605	-25 489	227	10 828	-36 317 ▼	-235,4%
Tuloverot	-931	-7 447	0	0	-7 447 ▼	
TILIKAUDEN TULOS	2 674	-32 935	227	10 828	-43 763 ▼	-304,2%

Asunto Oy Hollolan Tervasmiihu

Tulos tileittäin

	01.01.2022 - 31.08.2022	01.01.2021 - 31.08.2021	Toteuma %
TULOSLASKELMA TILEITTÄIN			
Kiinteistön tuotot			
Vastikkeet			
3001 Asuinhuoneistovastikkeet	32 000,00	32 000,00	(100,00) %
Hoitovastikkeet yhteensä	32 000,00	32 000,00	(100,00) %
3031 Vesivastikkeet	4 936,81	4 760,00	(103,71) %
Kulutusperusteiset vastikkeet yhteensä	4 936,81	4 760,00	(103,71) %
Vastikkeet yhteensä	36 936,81	36 760,00	(100,48) %
3108 Autopaikkavuokrat	512,00	464,00	(110,34) %
Vuokrat	512,00	464,00	(110,34) %
3203 Saunamaksut	880,00	880,00	(100,00) %
Käyttökorvaukset yhteensä	880,00	880,00	(100,00) %
Kiinteistön tuotot yhteensä	38 328,81	38 104,00	(100,59) %
Kiinteistön hoitokulut			
5330 Maksut isännöintiyrityksille	-3 992,64	-3 992,64	(100,00) %
5333 Isännöinnin kokouspalkkiot	-100,00	0,00	(0,00) %
5350 Maksut tilintarkastustoimistolle	-1 612,00	-1 860,00	(86,67) %
5370 Toimisto ym hallintokulut	-488,00	-488,00	(100,00) %
5375 Jäsenmaksut	-188,00	-188,00	(100,00) %
5377 Pankki- ja maksuliikennekulut	-737,92	-544,78	(135,45) %
Hallinto	-7 118,56	-7 073,42	(100,64) %
5430 Maksut kiinteistön hoitoyritykselle	-3 407,20	-3 327,70	(102,39) %
5433 Kiint.hoitoyr. Erillisveloitukset	-22,81	-16,91	(134,89) %
5440 Maksut laitehuoltoyrityksille	-173,55	-160,21	(108,33) %
5442 Kattolumityöt ja kattojen puhdist.	-112,00	0,00	(0,00) %
5444 Kulutusseurantamaksut	-20,00	0,00	(0,00) %
5447 Sähkö- ja tietoliikennejärj. huolto	-1 083,60	-1 083,60	(100,00) %
5450 Käytön ja huollon tarveaineet	-522,57	-133,71	(390,82) %
Käyttö- ja huolto	-5 341,73	-4 722,13	(113,12) %
5534 Lumityöt ja liikkauksen torjunta	-1 530,16	-2 032,08	(75,30) %
5580 Muut ulkoalueiden hoitokulut	0,00	-633,53	(0,00) %
Ulkoalueiden hoito	-1 530,16	-2 665,61	(57,40) %
5630 Maksut siivousliikkeelle	-1 427,20	-1 385,60	(103,00) %
5646 Vaihtomattopalvelu	-678,32	-678,32	(100,00) %
Siivous	-2 105,52	-2 063,92	(102,02) %
5700 Lämmitys	-7 065,63	-6 716,92	(105,19) %
Lämmitys	-7 065,63	-6 716,92	(105,19) %
5800 Vesi ja jätevesi	-4 540,80	-4 607,52	(98,55) %
Vesi- ja jätevesi	-4 540,80	-4 607,52	(98,55) %
5900 Sähkö ja kaasu	-1 900,07	-1 367,40	(138,95) %
Sähkö ja kaasu	-1 900,07	-1 367,40	(138,95) %
6000 Jätehuolto	-3 713,83	-2 693,99	(137,86) %
6010 Jätteen kuljetusmaksut	-652,80	0,00	(0,00) %
Jätehuolto	-4 366,63	-2 693,99	(162,09) %
6100 Vahinkovakuutukset	-672,42	-1 229,21	(54,70) %
Vahinkovakuutukset	-672,42	-1 229,21	(54,70) %
6300 Kiinteistövero	-3 390,84	-3 313,27	(102,34) %
Kiinteistövero	-3 390,84	-3 313,27	(102,34) %
6440 Ulkoaluerakenteiden korjaukset	-48,00	0,00	(0,00) %
6460 Ulkopuolisten rakenteiden korjaus	-2 263,71	-855,51	(264,60) %
6470 Sisäp. rakenteiden ja kalusteiden korj.	-72,03	-127,11	(56,67) %
6530 LVI-järjestelmien korjaukset	-243,01	-681,87	(35,64) %
6550 Sähkö-, tieto- ja kaasujärjestelm. korj.	-454,47	-182,18	(249,46) %
Korjaukset	-3 081,22	-1 846,67	(166,85) %
Kiinteistön hoitokulut yhteensä	-41 113,58	-38 300,06	(107,35) %
HOITOKATE	-2 784,77	-196,06	(1 420,37) %

Rahoitustuotot ja -kulut			
81201 Pääomavastike 1	32 000,00	32 000,00	(100,00) %
Rahoitustuotot ja -kulut	32 000,00	32 000,00	(100,00) %
8631 Korkokulut, Nordea -92235	-3 638,10	-3 907,58	(93,10) %
8650 Korkokulut luotollisista pankkitileistä	-33,66	-33,66	(100,00) %
Korkokulut	-3 671,76	-3 941,24	(93,16) %
8831 Muut rahoituskulut Nordea -92235	-2,30	-2,30	(100,00) %
Muut rahoituskulut	-2,30	-2,30	(100,00) %
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	28 325,94	28 056,46	(100,96) %
VOITTO / TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	25 541,17	27 860,40	(91,68) %
9320 Asuintalovarauksen purku 2012	-16 800,00	0,00	(0,00) %
Verotusperusteisten varausten muutos	-16 800,00	0,00	(0,00) %
Tilinpäättösiirrot	-16 800,00	0,00	(0,00) %
TILIKAUDEN VOITTO / TAPPIO	8 741,17	27 860,40	(31,37) %

Hollola

Riskien hallinta, Hollolan kunnan strategiset riskit

Riski	Ilmeneminen (miten näkyy käytännössä)	To- den- näköi- syys 1)	Mer- kit- tä- vyys 2)	Hallintatoimenpiteet	Vastuuhenkilö	Vaikutus	Tilanne 31.8.2022
Sosiaalisten ongelmien kasvun kasvu kuten syrjäytymisen ja työttömyys	Yksinäisyyden kokemusten kasvu, syrjäytymisen ja pitkäaikaistyöttömyyden kasvu	2	3	Yksinäisyyttä, syrjäytymistä ja työttömyyttä vähentävien toimenpiteiden lisääminen ja osallisuuden edistäminen.	työllisyysvas- taava, vapaa- aikapäällikkö, hallinto- ja ta- lousjohtaja	Palveluiden tarve kas- vaa, kustannukset kas- vavat	Koronarajoitusten poistami- nen lisännyt ihmisten sosiaa- lisiä vuorovaikutuksia ja hel- pottanut tilannetta.
Henkilöstön saatavuus	Avainhenkilöiden ja tiettyjen henki- löstöryhmien vaihtuvuus ja saata- vuus, joita ei pystytä korvaamaan ostopalveluin.	2	2	Johtamisjärjestelmän ja työn johtamisen työkalujen uudistaminen. Aktiivinen rekry- tointi, optimaaliset kelpoisuusehdot, työ- yhteisötaitojen kehittäminen, rekrytointi- prosessin kehittäminen	Koko johto- ryhmä/kaikki palvelualueet, henkilöstöjoh- taja	Palvelutuotanto vaaran- tuu, kustannukset nou- sevat	Joissakin erikoistehtävissä tunnistettu vaikeuksia saada kvykkäitä hakijoita avoimiin tehtäviin.
Kunnan ve- tovoima heikkenee	Yritysten määrä laskee, väestön määrän lasku ja demografinen muutos, vaikuttavat palveluraken- teeseen sekä kustannuksia nosta- vasti ja valtionosuuksia laskevasti.	2	3	Markkinointi ja viestintä – positiivisen kun- takuvan edistämiseksi, tarpeiden mukai- set palvelut, keskustan elävöittämiseksi tehtävät toimet, yritysmarkkinointiin pa- nostaminen. Kysynnän ja tarjonnan synk- ronointi perustelu: jos näin ei tehdä enna- koivasti, käytettävää rahoitusta vetovoim- an edistämiseen vähemmän ja vähem- män .	Koko johto- ryhmä/kaikki palvelualueet	Verotulot vähenevät, palvelutaso laskee, kunta näivetty	Suunniteltuja markkinointi- toimenpiteitä edistetty, mutta henkilövaihdoksen vuoksi markkinointitoimenpiteet vä- hentyneet.
Tulorahoi- tuksen heik- keneminen	Lainamäärä kasvaa, jonka johdosta rahoitusriskit kasvavat, kertynyt yli- jäämä pienenee	3	3	Perustehtävien sekä investointien priori- sointi ja mahdollinen karsinta, palveluver- kon tarkastelu, rahoitusriskeiltä suojautu- misen välineiden käyttäminen	Koko johto- ryhmä/kaikki palvelualueet	Palveluiden taso heikke- nee	Toistaiseksi tulorahoitus ollut riittävää.
Toimintaym- päristön en- nakoimatto- muus	Ennakoitavuus muuttuu nopeasti, äkillisten tilanteiden vaatimien re- surssien rajallisuus, kunnille uusia velvoitteita yllättäen ilman lisärahoi- tusta, lainsäädännön muutokset, kuntien roolin muuttuminen, poik- keusjärjestelyt	3	3	Sopeutuminen, toimintamallien muuttami- nen toimintaympäristön muutokseen vas- taamiseksi	Koko johto- ryhmä/kaikki palvelualueet	Palvelutuotantorakenne ei vastaa riittävän nope- asti muutokseen tai odo- tuksiin, eriarvoistuminen lisääntyy, talouden tasa- paino heikkenee	Sota Ukrainassa lisännyt merkittävästi kunnan tarvetta varautua merkittäviin pako- laimääriin.

Riski	Ilmeneminen (miten näkyy käytännössä)	Todennäköisyys ¹⁾	Merkittevyys ²⁾	Hallintatoimenpiteet	Vastuuhenkilö	Vaikutus	Tilanne 31.8.2022
Laajoihin kansanjoukkoihin kohdistuvat uhat	pandemiat, turvallisuusuhat, pitkäkestoiset valmiustilat	3	3	Valmiussuunnitelmien ajantasaisuus, harjoitukset, poikkeustilaohjeet	Koko johtoryhmä/kaikki palvelualueet	palveluverkkoa koskevat rajoitukset, turvattuuden ja epävarmuuden kasvu, kustannusten nousu	Korona-rajoitukset poistuneet ja siten tilanne helpottunut. Tartuntojen määrä ollut poikkeuksellisen korkea vuoden ensimmäisellä kolmanneksella.
Tietojärjestelmäriskit	ongelmat tietoverkossa, kyberrikollisuus	3	2	Tietoturvariskitietoisuus ja -taidot, tietohallinnon tiekartta kehittämisessä	Konsernipalvelut/ tietohallinto	Palvelutuotannon hidastuminen / lamautuminen, tiedonkulun ongelmat	SOC-palvelu (Security Operations Center) on palvelutuotannossa. Omavalvontakyvykkyyttä on edistetty. Henkilökunnan tietoisuutta tietoturvan näkökulmasta on pyritty parantamaan.

1) 1= epätodennäköinen, 2= todennäköinen, 3= erittäin todennäköinen

2) 1= riski on pieni, 2= riski on suuri, 3= riski on erittäin suuri